

OPINNÄYTETYÖ

Tulkki AMK -opinnot monimuotona
Opiskelijoiden kokemuksia ja kehittämisehdotuksia monimuoto-
opetuksesta

Meri Parhiala & Kaisu Turma

Tulkkaus ja kielellinen saavutettavuus

(240 op)

(4/2025)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Tulkki (AMK), Tulkkkaus ja kielellinen saavutettavuus

Tekijät: Meri Parhiala & Kaisu Turma

Opinnäytetyön nimi: Tulkki AMK- opinnot monimuotona, Opiskelijoiden kokemuksia ja kehittämissuhteita monimuoto-opetuksesta

Sivumäärä: 62 ja 9 liitesivua

Työn ohjaaja: Sirpa Lyytinen, Hanna-Kaisa Turja

Työn tilaaja: Humanistinen ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyössä tarkasteltiin Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humakin) puhevammaisten tulkkkaus- ja kommunikaatio-ohjausalan opiskelijoiden kokemuksia monimuoto-opetuksesta ja eri opetusmenetelmistä. Kehittämistarpeen taustalla oli se, että monimuotototeutus on uusi toteutustapa Kuopion kampuksella tulkkkausosalalla ja sen toimivuutta sekä kehityskohteita haluttiin selvittää. Työn tilaajana toimi Humak.

Opinnäytetyön päätavoitteena oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia monimuotototeutuksesta sekä tunnistaa sen vahvuudet ja haasteet. Lisäksi tavoitteena on selvittää, millaisena opiskelijat kokevat erilaiset opetusmenetelmät ja mikä merkitys lähipäivillä on käytännön taitojen oppimisen näkökulmasta. Työn tavoitteena oli tarjota koulutuksen järjestäjille konkreettisia ehdotuksia, joiden avulla monimuoto-opetusta voisi kehittää paremmin opiskelijoiden tarpeita vastaaviksi.

Työn tavoitteet täyttyivät hyvin, sillä tutkimus toi selkeästi esille opiskelijoiden kokemukset sekä kokemusten pohjalta luodut ehdotukset.

Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena, joka oli kohdistettu tällä hetkellä monimuotokoulutuksessa opiskeleville. Kyselyn avulla kerättiin määrällistä sekä laadullista tietoa opiskelijoiden kokemuksista ja kehittämissuhteista. Tulokset analysoitiin ja niiden perusteella tuotiin esille esimerkkejä koulutuksen kehittämiseksi.

Opiskelijat kokivat joustavuuden ja itsenäisen omaan tahtiin etenemisen vahvuuksina, mutta toivat esiin myös haasteita, kuten vuorovaikutuksen vähäisyyden ja etäopetuksen tekniset ongelmat. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että opiskelijat kaipaavat enemmän käytännön harjoittelua ja selkeämmin jäseneltyä lähipäivä. Monimuoto-opetuksen tasapainottaminen ja itsenäisen opiskelun tukeminen nousivat myös esiin tärkeinä kehittämissuhteina.

Johtopäätöksenä voitiin todeta, että tämä työ tuotti koulutuksen järjestäjille konkreettisia kehittämissuhteita, kuten lähiopetuspäivien sisällön selkeämmän jäsentelyn ja käytännön harjoittelun lisäämisen. Monimuoto-opiskelun haasteiden tunnistaminen mahdollistaa koulutusohjelman kehittämisen opiskelijalähtöisemmäksi. Lisäksi työ tarjoaa ammattialalle arvokasta tietoa monimuoto-opiskelun toimivuudesta ja sen kehittämismahdollisuuksista tulevaisuudessa.

Asiasanat: Puhevammaisten tulkit, monimuoto-opetus, kyselytutkimus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences

Degree Programme in Interpreting and Linguistic Accessibility, Bachelor's Degree, Bachelor of Humanities

Author: Meri Parhiala & Kaisu Turma

Title: Interpreter UAS studies in blended learning, Students' experiences and development proposals on blended learning

Number of Pages: 62 and 9 attachment pages

Supervisor: Senior Lecturer Sirpa Lyytinen, Hanna-Kaisa Turja

Commissioned by: Humak University of Applied Sciences

The thesis deals with the experiences of students in the field of interpreting at the Humak University of Applied Sciences on blended learning and different teaching methods. The reason for the development work is that blended learning is new on the Kuopio campus in the field of interpreting.

The aim of the thesis was to find out students' experiences of blended learning and identify its strengths and challenges. In addition, the aim is to find out how students perceive different teaching methods and the importance of the next few days from the point of view of learning practical skills. The aim of the work was to provide education providers with concrete proposals that could be used to develop blended learning to better meet the needs of students. The goals of the work were met because the research clearly highlighted the experiences and development proposals of the students. The client received proposals for the development of blended learning.

The study was conducted as a survey. The survey was sent to students at this time. The questionnaire included multiple-choice questions and open-ended questions. The results were analysed and conclusions were drawn to develop the training.

Based on the study, students needed more practical training and more clearly organized the next few days. Students also needed support for independent study.

The work produced concrete examples for education providers of how education could be developed to be more student oriented. The results are also useful for the whole professional field, as they provide insights into how blended learning can best serve future interpreters.

Keywords: Speech-impaired interpreters, blended learning, survey

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TARVE OPINNÄYTETYÖLLE	9
	2.1 Humanistinen ammattikorkeakoulu työn tilaajana	9
	2.2 Puhevammaisten tulkin koulutus	10
	2.3 Puhevammaisten tulkki ja kommunikaatio-ohjaaja	12
	2.4 Opetussuunnitelman muutos.....	13
3	OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET	15
	3.1 Tutkimuskysymykset.....	15
	3.2 Monimuotototeutus.....	17
	3.3 Itsenäinen ja yhteisöllinen oppiminen monimuoto-opetuksessa	18
4	MENETELMÄ JA TOTEUTUS.....	20
	4.1 Kysely tutkimusmenetelmänä.....	20
	4.2 Kyselyn luonti.....	22
	4.3 Kyselyn toteutus	24
	4.4 Työn eettisyys.....	25
5	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	27
	5.1 Kokemukset monimuoto-opiskelusta	28
	5.2 Verkko-opinnot	35
	5.3 Lähiopetuspäivät ja niiden merkitys	39
	5.4 Haasteet ja kehitysehdotukset monimuoto-opetuksessa	43

5.5 Arviointi.....	48
5.6 Harjoittelu ja työelämäyhteistyö.....	50
6 POHDINTA.....	57
6.1 Opiskelijoiden näkemykset.....	57
6.2 Yhteys aiempiin opinnäytetöihin.....	59
7 YHTEENVETO	61
LÄHTEET	64

1 JOHDANTO

Korkeakoulutuksissa on tapahtunut merkittävä siirtyminen digitaalisiin ja monimuotoisiin oppimisympäristöihin, erityisesti koronapandemian jälkeen. Tämä muutos on vaikuttanut opetuksen järjestämiseen ja tehnyt etä- ja verkko-opetuksesta vakiintuneen osan korkeakoulujen koulutustarjontaa. (Lumme & Puhakka, 2021.) Digitalisaatio on tuonut uusia mahdollisuuksia, mutta myös haasteita, kuten opiskelijoiden kokemukset vuorovaikutuksesta ja vertaistuesta verkko-opetuksessa osoittavat (Venäläinen, 2020, s.7). Monimuoto-opetuksella tarkoitetaan opetusmuotoa, joka yhdistää lähi- ja etäopetusta sekä itsenäistä opiskelua. Ammatillisissa opinnoissa myös työharjoittelu sisältyy monimuoto-opetukseen. (Opetushallitus, 2021, s. 14.) Koulutuksen kehittämisen näkökulmasta monimuotototeutus tarjoaa joustavuutta ja mahdollistaa opiskelijoille yksilöllisempiä opintopolkuja. Teknologian rooli oppimisessa on kasvanut, ja digitaaliset oppimisympäristöt mahdollistavat uudenlaisia vuorovaikutuksen ja oppimisen tapoja. (Hofmann, 2018.) Opiskelijoiden kokemukset monimuoto-opiskelusta ovat keskeinen osa koulutuksen kehittämistä, sillä niiden avulla voidaan tunnistaa toimivia käytäntöjä sekä mahdollisia kehityskohteita tulevaisuutta varten.

Yhteiskunnallisesti koulutuksen saavutettavuuteen kiinnitetään entistä enemmän huomiota, ja koulutus sekä palvelut pyritään tekemään mahdollisimman monelle saavutettaviksi. Saavutettavuus on fyysisten, psyykkisten ja sosiaalisten ympäristöjen järjestämistä niin, että jokainen voi toimia siellä yhdenvertaisesti muiden kanssa. Korkeakouluissa tämä tarkoittaa sitä, että tilat, oppimisympäristöt ja sähköiset järjestelmät mahdollistavat erilaisissa elämäntilanteissa olevien opiskelijoiden osallisuuden sekä yhdenvertaisuuden. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2021, s.57–58.) Myös puhevammaisten tulkkauksen koulutus on ollut osa tätä kehitystä. Monimuotototeutus voi tukea tätä tavoitetta tarjoamalla joustavampia tapoja opiskella. Lisäksi lainsäädännön muutokset, kuten vammaispalvelulain uudistaminen, ovat lisänneet tarvetta puhevammaisten tulkkaukselle ja asiantuntijoille (Vammaispalvelulaki 675/2023). Tämä tarkoittaa, että alan koulutusta on jatkuvasti kehitettävä, jotta se vastaa kasvavaan kysyntään ja työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Opinnäytetyömme aiheena on puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutus monimuotototeutuksena. Opinnäytetyön tilaaja on Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Humanistisessa ammattikorkeakoulussa eli Humakissa voi opiskella kulttuurituottajaksi, tulkiksi ja yhteisöpedagogiksi (Opetushallitus, n.d.-a). Tulkikoulutusta tarjotaan Helsingin ja Kuopion kampuksilla. Helsingissä voi opiskella päivätoteutuksena viittomakielen tulkiksi (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-a) ja Kuopiossa monimuotototeutuksena puhevammaisten tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-b).

Työn tavoitteena on selvittää, millaisia kokemuksia opiskelijoilla on monimuoto-opiskelusta puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa. Lisäksi selvitämme mitä vahvuuksia ja haasteita opiskelijat kokevat monimuoto-opiskelussa ja miten näihin haasteisiin voisi vastata kehittämällä opetusta. Sekä mikä merkitys lähiopetuspäivillä on käytännön taitojen ja ammatillisten valmiuksien kehittämisessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi hyödynnämme tutkimusmenetelmänä kyselytutkimusta. Saatujen vastausten perusteella luomme Humakille konkreettisia ehdotuksia koulutuksen kehittämiseksi.

Aiemmin Kuopiossa Tulkki AMK -koulutus oli päiväopintoina, mutta vuodesta 2021 koulutus on toteutunut monimuoto-opintoina. Opiskelu koostuu sekä verkko-opinnoista, että kampuksella järjestettävistä lähiopetuspäivistä, jotka ovat yleensä kerran kuussa. Opinnoissa on lisäksi itsenäistä työskentelyä sekä pari- ja ryhmätöitä. Opintojen työmäärä on kaikissa toteutusmuodoissa (monimuoto, verkko ja päivätoteutus) sama, sillä ne pohjautuvat yhtenäiseen opetussuunnitelmaan. Opintoihin kuuluu myös harjoittelujaksoja, hanketyöhön osallistumista sekä mahdollisuuksia kansainvälisiin oppimisympäristöihin ja työelämäyhteistyöhön. Monimuoto-opiskelu on kuitenkin päätoimista ja lähiopetus vaatii läsnäoloa. Opinnot järjestetään pääasiassa päiväsaikaan ja ne sisältävät aikataulutettuja opetustuokioita, mutta opiskelupaikkakunnalle muuttaminen ei useimmiten ole välttämätöntä. (Lintunen, Naumanen & Stam, 2023.) Monimuotototeutusta ja monimuoto-opetusta käsitellään myöhemmin lisää kohdissa 3.2 monimuotototeutus ja 3.3 keskeiset käsitteet opinnäytetyössä.

Monimuoto-opetuksesta ja tulkkiopiskelijoiden kokemuksista on tehty aiemmin opinnäytetöitä. Vuonna 2023 tehdyssä opinnäytetyössä selvitettiin tulkkiopiskelijoiden kokemuksia etäopetuksesta. Kohderyhmänä siinä oli Turun-kampuksen viittomakielen ja puhevammaisten tulkkiopiskelijat. Opinnäytetyö toteutettiin kyselynä, käyttäen laadullista ja määrällistä tutkimusmenetelmää. Opinnäytetyön tuloksissa nousi esille etäopetuksen kuormittavuus ja

haasteet, kuten fyysisen vuorovaikutuksen puute, tekniset ongelmat, aikataulumuutokset, puutteellinen tauotus ja ryhmätyöskentely. Lisäksi ohjeistusten epäselvyys ja tulkinnanvaraisuus aiheuttivat opiskelijoille turhautumista ja heikensivät motivaatiota. (Kivinen, Kultanen, Liikala & Peltonen, 2023.) Tämä opinnäytetyö liittyy meidän opinnäytetyöhömmme, sillä molemmissa töissä keskitytään tulkkioiskelijoiden kokemuksiin ja hyödynnämme sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä kyselyn muodossa.

Toinen myös vuonna 2023 tehty opinnäytetyö on lähellä meidän aiheitamme. Diakonia-ammattikorkeakoulun tulkkioiskelijat ovat tehneet opinnäytetyön, joka käsittelee harjoitteluita puhevammaisten tulkkien koulutuksessa. Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä tietoa harjoittelujen kuormittavuudesta ja tällä tavoin kehittää työn tilaajan omia harjoittelukäytänteitä. Opinnäytetyö oli toteutettu kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Aineistoa kerättiin ryhmähaastatteluilla ja kohderyhmänä oli tilaajatahon puhevammaisten tulkkia. Kerätyn aineiston perusteella tulkit kokivat harjoittelijat yksiköllisesti kuormittavina. Siihen vaikutti myös opiskelijoiden oma asenne. Opinnäytetyössä nousi esille myös se, että tulkit kokivat yhteistyön oppilaitosten kanssa toimiviksi, mutta harjoittelut voisi sijoittaa niin, että ne olisivat töiden kannalta kiireimpinä ajankohtina. (Lehtinen, Tiitinen & Viljanen, 2023.)

2 TARVE OPINNÄYTETYÖLLE

Tulkkausalan opintojen monimuotototeutus on Kuopion kampuksella hiljattain käyttöön otettu suoritustapa, sillä se alkoi vasta vuonna 2021. Tämän vuoksi työlle on ollut kysyntää niin opiskelijoiden kuin tilaajan puolelta. Aloitimme itse vuosiluokalla, joka oli ensimmäinen monimuotototeutuksella opiskeleva Tulkki AMK -ryhmä Kuopiossa. Opintojen aikana opiskelijoilta kuullun palautteen perusteella, halusimme lähteä selvittämään ja tuomaan näkyväksi opiskelijoiden kokemuksia koulutusohjelmasta ja sen sisällöstä.

Humakilla on halu kehittää toimintaansa ja opetustaan jatkuvasti. Strategiansa mukaisesti Humak panostaa oppimisen laatuun, saavutettavuuteen ja opiskelijalähtöisyyteen, ja se pyrkii uudistumaan yhdessä opiskelijoiden ja työelämän kanssa (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-c). Heidän yksi tapansa kehittyä, on kerätä palautetta opiskelijoilta. Palautetta kerätään opintojaksokohtaisilla palautekyselyillä, aloitus- ja välikyselyillä sekä AVOP-kyselyllä (Ammattikorkeakoulujen valmistumisvaiheen opiskelijapalautekysely). (Opiskelijanopas, 2024a.) Aloituskysely on suunnattu 1. vuoden tutkinto-opiskelijoille. Kyselyssä selvitetään kuinka opiskelut ovat käynnistyneet. (Opiskelijanopas, 2024b.) Välikysely on tarkoitettu 2. ja 3. vuoden tutkinto-opiskelijoille. Välikyselyssä selvitetään kuinka opinnot ovat edenneet. (Opiskelijanopas, 2024c.) AVOP-kysely on kaikille ammattikorkeakouluista valmistuvilla suunnattu kysely. Kyselyssä kerätään palautetta opetuksesta, oppimisesta, harjoitteluista ja työelämäyhteyksistä. (Opiskelijanopas, 2024d.) Opinnäytetyön avulla tuomme Humakille näkyväksi tärkeää tietoa opiskelijoiden kokemuksista, joita voidaan hyödyntää mahdollisesti jatkossa koulutuksen kehittämisessä.

2.1 Humanistinen ammattikorkeakoulu työn tilaajana

Humanistinen ammattikorkeakoulu eli Humak on valtakunnallinen ammattikorkeakoulu, jonka toimipisteet sijaitsevat pääkaupunkiseudulla (Helsinki ja Kauniainen), Jyväskylässä, Kuopiossa, Tampereella ja Turussa. Laaja verkkokoulutustarjonta mahdollistaa tutkintoon johtavan opiskelun eri puolilla Suomea. Humakissa opiskelee yli 2400 opiskelijaa, joista osa suorittaa opintojaan kampuksilla päiväopintoina, osa monimuotoisesti ja osa täysin verkossa. Lisäksi avoimen ammattikorkeakoulun kautta opiskelee tuhansia opiskelijoita, jotka joko

suorittavat polkuopintoja tutkintoon johtavaan koulutukseen tai täydentävät osaamistaan yksittäisillä kursseilla tai opintokokonaisuuksilla. (Opeushallitus, n.d.-a.)

Humakissa voi opiskella ammattikorkeakoulu- (AMK) ja ylempi ammattikorkeakoulu- (YAMK) tutkintoja seuraavilla aloilla: Yhteisöjen kehittämisen osaamisala eli yhteisöpedagogikoulutus, valmistaa nuorisotyön, järjestötyön, työyhteisöjen kehittämisen ja seikkailukasvatuksen asiantuntijoita. Kulttuurituotannon osaamisala eli kulttuurituottajakoulutus, kouluttaa kulttuurituotannon ja projektihallinnon ammattilaisia sekä antaa valmiuksia luovan talouden yrittäjyyteen. Tulkkauksen ja kielellisen saavutettavuuden osaamisala eli tulkkikoulutus, valmentaa viittomakielen sekä puhevammaisten tulkeiksi, puhetta korvaavan kommunikaation asiantuntijoiksi ja kommunikaatio-ohjaajiksi. (Opetushallitus, n.d.-a.)

Humakissa opetuksen lähtökohtana on valmennuspedagogiikka, joka korostaa työelämäperustaista ja yhteisöllistä oppimista sekä vuorovaikutusta (Mutanen, 2023, s.11). Opiskelijoiden osaaminen kehittyy sekä opetuksen, että käytännön kokemusten, kuten työelämäprojektien ja harjoitteluiden kautta. Humak kouluttaa yhteisöllisiin ja ihmisläheisiin ammatteihin, joissa arvostetaan yhdessä tekemistä, onnistumista, tasavertaisuutta sekä toisten kunnioittamista. Näitä arvoja noudatetaan kaikessa toiminnassa. (Opetushallitus, n.d.-a.)

2.2 Puhevammaisten tulkin koulutus

Kuopiossa järjestettävä Humanistisen ammattikorkeakoulun tulkkaus- ja kommunikaatio-ohjauskoulutus tarjoaa laaja-alaisen osaamisen tulkkauksesta, ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta ja kielellisestä saavutettavuudesta. Opiskelija oppii hallitsemaan erilaisia kommunikointimenetelmiä sekä työskentelemään kommunikaatio-ohjauksen ja -opetuksen parissa. Koulutukseen voi sisällyttää kirjoitustulkkauksen erikoistumisopinnot. (Opetushallitus, n.d.-a.) Tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjauksen koulutus alkoi Kuopiossa vuonna 2018 päivätoteutuksena. Syksystä 2021 lähtien koulutus on toteutettu monimuoto-opintoina, jotka sisältävät itsenäistä opiskelua, verkkokursseja, harjoittelujaksoja sekä lähiopetuspäiviä Kuopion kampuksella. Kokonaisuudessaan opinnot kestävät neljä vuotta ja kattavat 240 opintopistettä. (Lehtinen, Tiitinen & Viljanen, 2023, s.9.) Ensimmäinen

monimuotototeutuksella oleva ryhmä etenee vanhan 2018–2024 opetussuunnitelman mukaan. Uusi opetussuunnitelma astui voimaan vuonna 2023, jonka mukaan muut ryhmät opiskelevat. Uuden opetussuunnitelman mukaisia syventävien opintojen vaihtoehtoja ovat kuurosokeille tulkkaus, kirjoitustulkkaus, kielellisen saavutettavuuden kehittäminen ja pedagogisen osaamisen kehittäminen (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-d).

Humanistisen ammattikorkeakoulun Kuopion kampukselta valmistuu tulkkeja ja kommunikaatioasiantuntijoita, jotka voivat työskennellä puhevammaisten tulkkeina, kommunikaatio-opettajina, kommunikaatio-ohjaajina sekä kielellisen saavutettavuuden asiantuntijatehtävissä. Kommunikaatio-ohjauksen koulutuskokonaisuus on vielä melko uusi, mutta sen merkitys kasvaa tulevina vuosina, kun yhteiskunnassa panostetaan yhä enemmän kielellisesti saavutettaviin palveluihin. Koulutuksen ydinalueita ovat puhevammaisten tulkkaus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät, vuorovaikutusosaaminen, kulttuuri- ja toimintaympäristöosaaminen sekä ammattietikka. Opiskelu Humakissa on käytännönläheistä ja työelämäkeskeistä. Opiskelijoilla on mahdollisuus opinnollistaa työelämäkumppaneiden tarjoamia tehtäviä osaksi tutkintoaan. (Opetushallitus, n.d.-a.) Opiskelijan aiemman osaamisen oli pa se kertynyt koulutuksesta, työelämästä, luottamustehtävistä, harrastuksista tai arjen oppimiskokemuksista voi ahotoida, jolloin se voi vaikuttaa suoritusajkaan (Lintunen, Naumanen & Stam, 2023).

Puhevammaisten tulkiksi voi opiskella myös Diakonia-ammattikorkeakoulussa eli Diakissa. Opinnot ovat laajuudeltaan saman verran kuin Humakissa, eli 240 opintopistettä. Opintojen toteutustapa on myös monimuoto toteutus. Diakin viittomakielen ja puhevammaisten tulkkauksen koulutuksessa opiskelija saa asiantuntijaosaamista kielen ja kommunikaation alueilla sekä kehittää valmiuksia toimia tulkkina asiakastyössä. Opinnoissa voi erikoistua joko viittomakielen tai puhevammaisten tulkkaukseen. Koulutukseen sisältyy mahdollisuus valita syventävinä opintoina kommunikaation pedagoginen opintokokonaisuus, joka valmentaa opiskelijaa toimimaan kommunikaatio-ohjaajana ja opettajana. Vapaasti valittavien opintojen kautta voi valita myös kirjoitustulkkauksen opintoja. (Opetushallitus, n.d.-b.)

Lisäksi puhevammaisten tulkkausta voi opiskella erikoisammattitutkinnon kautta. Puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinnon koulutus järjestetään ammattiopistoissa ja muissa ammatillisissa oppilaitoksissa. Tämä tutkinto on suunnattu henkilöille, joilla on

valmiina sosiaali-, terveys- tai kasvatusalan tutkinto sekä aiempaa kokemusta puhevammaisten asiakkaiden kanssa työskentelystä ja puhetta tukevien tai korvaavien menetelmien käytöstä. Koulutus valmentaa opiskelijan toimimaan puhevammaisten tulkkina ja opastamaan puhevammaisten henkilöiden lähipiiriä kommunikaatiomenetelmien käytössä. Erikoisammattitutkinnon kautta opiskelu toteutetaan monimuoto-opintoina. Opiskelijan tulee osallistua harjoitteluun, jossa hän perehtyy puhevammaisten tulkin työhön ja kommunikaatiomenetelmien ohjaukseen. Opiskelija osoittaa ammatillisen osaamisensa näyttöjen avulla. Koulutuksen laajuus on 180 osaamispistettä ja opinnot kestävät noin 1,5 vuotta. Opintokokonaisuus sisältää kolme pakollista tutkinnon osaa (yhteensä 140 osaamispistettä) sekä 40 osaamispisteen laajuisen valinnaisen tutkinnon osan. (Gradia, n.d.)

2.3 Puhevammaisten tulkki ja kommunikaatio-ohjaaja

Puhevammaisten tulkki tekee kielensisäistä tulkkausta, eli muuntaa suomen kieltä selkeämmäksi suomeksi. Hän voi esimerkiksi selventää asiakkaan puhetta tai muokata monikanavaista ilmaisua kuten ilmeitä, eleitä, puhetta, katsetta ja osoituksia ymmärrettäviksi lauseiksi. (Opetushallitus, n.d.-a.) Puhevammaisten tulkki on ammattilainen, joka tukee ja mahdollistaa puhevammaisten henkilöiden kommunikointia eri ympäristöissä, kuten kouluissa, työpaikoilla, terveydenhuollossa ja arjen eri tilanteissa. Puhevammaisten tulkki perehdyttää puhevammaisen henkilön ja hänen lähipiirinsä käyttämään tulkkauspalvelua. (Roisko, Vesala & Ylitalo, 2018, s. 9–14.) Tulkki hallitsee puhetta tukevat ja korvaavat kommunikaatiokeinot, joita voivat olla esimerkiksi: Viittomat ja tukiviittomat, kommunikaatiokansiot ja -taulut, kommunikaatiolaitteet ja sovellukset, ilmeet, eleet ja kirjoitettu kieli. Tulkin tehtävä on edistää puhevammaisten henkilöiden itsenäisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa, varmistaen, että heidän äänensä tulee kuulluksi eri elämäntilanteissa. (Paavonperä, Holm, 2022, 31–32.)

Kommunikaatio-opetus ja -ohjaus on puhevammaisille ja heidän lähipiirilleen suunnattua sopeutumisvalmennusta, jonka tavoitteena on yhteisen kielen ja kommunikaatiokeinojen löytäminen. Käytettäviä puhetta tukevia ja korvaavia menetelmiä ovat muun muassa selkoilmaisu, tukiviittomat, kuvakommunikointi (esimerkiksi kommunikointisovellusten tai -

kansioiden avulla) sekä kehollinen viestintä. (Opeushallitus, n.d.-a.) Kommunikatio-opetus ja -ohjaus on yksi osa terveydenhuollon kuntoutuspalveluja. Opetusta ja ohjausta tukee myös puheterapia ja lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluva kommunikoinnin apuvälinearviointi. Puheterapia ja apuvälinearvioinnit eivät korvaa kommunikaatio-opetusta tai -ohjausta. Kommunikatio-ohjaaja toimii tiiviissä yhteistyössä kuntouttavan puheterapeutin ja muiden kuntoutuksesta vastaavien tahojen kanssa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2025.) Puhetta tukevia ja korvaavia menetelmiä opettaessa kommunikaatio-ohjaajan tulee tehdä yhteistyötä lähipiirin kanssa. Kommunikatio-ohjaaja voi auttaa paitsi puhevammaista henkilöä myös hänen lähipiiriään ymmärtämään ja käyttämään erilaisia kommunikointikeinoja. Esimerkiksi tukiviittomia opettaessa on hyvä käydä läpi mitkä ovat lähipiirin tarpeet, missä arjen tilanteissa tukiviittomia tarvittaisiin. (Laine, Joutsia, Yiannakou, 2022, 80.)

2.4 Opetussuunnitelman muutos

Tällä hetkellä Kuopion kampuksella opiskellaan vielä kahden eri opetussuunnitelman alla. Uusi opetussuunnitelma astui voimaan vuonna 2023. Ensimmäisenä vuonna 2021 monimuotototeutuksella aloittaneet opiskelijat noudattavat vanhaa opetussuunnitelmaa opintojensa päättymiseen saakka. Vuonna 2022 aloittaneet opiskelijat vaihtoivat uuteen opetussuunnitelmaan sen tullessa voimaan vuonna 2023. Vuonna 2023 ja siitä eteenpäin aloittaneiden opiskelijoiden opinnot suoritetaan uuden opetussuunnitelman mukaisesti. (Heimo, Marjanen, 2022.)

Opetussuunnitelmaa lähdettiin muokkaamaan paremmin työelämän tarpeita vastaavaksi. Muutos prosessissa otettiin huomioon työelämä, opetushenkilöstö ja opiskelijat. Keväällä 2021 käynnistyneen opetussuunnitelmauudistuksen tavoitteena oli tuottaa strategian mukaista osaamista, tukea jatkuvaa oppimista ja kehittää modulaarisuutta. Lisäksi pyrittiin parantamaan opintojen läpäisyä, vähentämään keskeyttämisä. Uudistuksessa tarkasteltiin opetussuunnitelman rakennetta, arvioitiin uusien tutkintojen kehittämistä ja pyrittiin linkittämään valtakunnallisiin kehittämisohjelmiin. (Heimo, Marjanen, 2022.)

Yksi suurin syy opetussuunnitelmien muutokselle oli tarve mahdollistaa yksilöllisempien oppimispolkujen rakentamista opiskelijoille (Luttinen, 2021. s. 12). Opiskelijoilla on mahdollisuus saada henkilökohtaista valmennusta ja opiskella erilaisissa

oppimisympäristöissä. Osaksi opetussuunnitelmia Humak on ottanut käyttöön modulaarisuuden. Moduuli on opintojaksoa laajempi, tietyn teeman ympärillä oleva opintokokonaisuus. Yksi moduuli on noin 10–30 opintopistettä. Opintojen ollessa monimuotototeutuksena se huomioidaan myös opetussuunnitelmaa suunniteltaessa. Moduuleja suunniteltaessa on otettu huomioon eri opetustapojen, tehtävien, materiaalien ja arvioinnin monipuolisuus. Uuden opetussuunnitelman opintojaksoja on testattu pilotoinnilla laadun varmistamiseksi. (Heimo, Marjanen, 2022.)

3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET

Työn tavoitteena on tuoda näkyväksi opiskelijoiden kokemuksia monimuotototeutuksesta puhevammaisten tulkkausalan opinnoissa sekä tunnistaa monimuotototeutuksen vahvuuksia ja haasteita. Lisäksi tavoitteena on selvittää, millaisena opiskelijat kokevat erilaiset opetusmenetelmät ja mikä merkitys lähipäivillä on käytännön taitojen oppimisen näkökulmasta. Työ pyrkii tarjoamaan koulutuksen järjestäjille opiskelijalähtöisiä näkökulmia ja suosituksia siitä, miten monimuotototeutusta voidaan jatkossa kehittää opiskelijoiden tarpeita paremmin vastaavaksi.

3.1 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset on luotu niin, että niihin vastaamalla pääsemme opinnäytetyöme tavoitteisiin, jotka liittyvät monimuoto-opiskelun kokemuksiin, haasteisiin ja kehittämismahdollisuuksiin puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa. Kysymykset keskittyvät erityisesti opiskelijoiden näkökulmaan, sillä heidän kokemuksensa tarjoavat arvokasta tietoa koulutuksen kehittämiseksi. Opinnäytetyössämme me vastaamme seuraavin tutkimuskysymyksiin.

1. **Millaisia kokemuksia opiskelijoilla on monimuoto-opiskelusta puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa?** Tavoitteena on kartoittaa opiskelijoiden kokemuksia monimuoto-opiskelusta, sillä monimuotototeutus yhdistää sekä verkko-opetusta että lähiopetuspäiviä. Pyrimme saamaan vastauksia siihen, miten opiskelijat kokevat nämä eri opiskelumuodot ja miten niiden toteutus tukee oppimista. Tämä kysymys on keskeinen, sillä opiskelijoiden kokemukset vaikuttavat suoraan heidän oppimiseensa, motivaatioonsa ja opintojen etenemiseen (Luostarinen & Peltomaa, 2016, s.62).
2. **Mitä vahvuuksia ja haasteita opiskelijat kokevat monimuoto-opiskelussa ja miten näihin haasteisiin voisi vastata kehittämällä opetusta?** Tämän kysymyksen avulla pyritään tunnistamaan opiskelijoiden kokemia vahvuuksia, kuten joustavuus ja itsenäinen eteneminen. Selvitämme myös opiskelijoiden kokemia haasteita ja kehittämiskohteita, kuten itsenäisen opiskelun haasteet, verkko-opetuksen tekniset tai

sosiaaliset haasteet sekä lähi- ja verkko-opetuksen tasapainottamisen tarpeet. Näiden vahvuuksien ja haasteiden tunnistaminen on tärkeää, jotta koulutus voi vastata opiskelijoiden tarpeisiin ja tukea heidän oppimistaan kokonaisvaltaisesti.

- 3. Mikä merkitys lähiopetuspäivillä on käytännön taitojen ja ammatillisten valmiuksien kehittämisessä?** Kysymyksellä selvitetään, millä tavoin lähipäivät tukevat esimerkiksi käytännöntaitojen, kuten viittomien ja kommunikointivälineiden käytön oppimista ja miten opiskelijat kokevat näiden päivien sisällön ja riittävyyden. Puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan työssä käytännön harjoittelu on keskeistä (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-d), ja siksi on tärkeää ymmärtää, millainen rooli lähiopetuksella on ammatillisten valmiuksien kehittämisessä. Tämä kysymys auttaa arvioimaan, tarjoavatko lähipäivät riittävän tuen opiskelijoille vai olisiko niitä tarpeen kehittää esimerkiksi sisällön tai määrän osalta.

Tutkimuskysymykset on valittu siten, että ne kattavat sekä opiskelijoiden kokemukset että koulutuksen kehittämistarpeet. Kysymysten avulla pääsemme tutkimuksen tavoitteisiin. Vastaukset tuottavat arvokasta tietoa opetuksen kehittämiseksi sekä opiskelijoiden että koulutuksen järjestäjän näkökulmasta.

Tutkimuskysymykset on valittu tukemaan monimuoto-opiskelun kehittämistä puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa. Tavoitteena on saada opiskelijalähtöistä tietoa koulutuksen toimivuudesta ja kehittämistarpeista, sillä opiskelijat ovat parhaita asiantuntijoita omien oppimiskokemustensa suhteen. Monimuoto-opiskelu yhdistää verkko-opetusta ja lähiopetusta ja sen onnistuminen riippuu monista tekijöistä, kuten pedagogisista ratkaisuista, opiskelijoiden itsenäisestä työskentelystä ja teknologian toimivuudesta. Näiden eri elementtien vaikutusten ymmärtäminen auttaa kehittämään koulutusta vastaamaan paremmin opiskelijoiden ja työelämän tarpeita. (Grekula, Halonen & Wenström, 2020.)

Puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan työ on käytännönläheistä ja opiskelijoiden on omaksuttava taitoja, kuten viittomien käyttöä ja erilaisten kommunikointikeinojen soveltamista (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-d). Siksi opinnäytetyössä haluttiin selvittää, millainen merkitys lähiopetuspäivillä on käytännön taitojen oppimisessa. On tärkeää arvioida, tarjoaako nykyinen koulutus riittävästi käytännön harjoittelumahdollisuuksia, jotta opiskelijat valmistuvat työelämään tarvittavin taidoin. Lisäksi opinnäytetyössä tarkasteltiin opiskelijoiden kohtaamia haasteita monimuoto-opiskelussa. Haasteita voivat olla esimerkiksi

ajanhallinnan vaikeudet, tekniset ongelmat tai verkkoympäristön vuorovaikutuksen puute. Tunnistamalla näitä ongelmia voitiin kehittää ratkaisuja, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista ja sujuvoittavat opintojen etenemistä.

3.2 Monimuotototeutus

Monimuotototeutus yhdistää erilaisia opetusmenetelmiä, kuten lähi-, verkko- ja itsenäistä opiskelua (Opetushallitus, n.d.-a). Monimuotototeutus mahdollistaa joustavan oppimisympäristön, jossa opiskelijat voivat hyödyntää eri oppimismuotoja omien tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan (Blek, Häkkinen, Immonen, Kantanen, Ketola, Kurunsaari, Nukari & Pelkonen, 2015, s. 28–29). Monimuotototeutuksen perusajatuksena on yhdistää eri opetusmenetelmiä niin, että ne tukevat opiskelijan oppimista kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että osa opetuksesta järjestetään lähiopetuksena, jossa opiskelijat pääsevät harjoittelemaan muun muassa käytännön taitoja ja vuorovaikutusta, kun taas teorian opetusta voidaan toteuttaa verkko-opetuksena joustavammin. (Blek, Haapakoski, Hilli-Harju Häkkinen, Kivioja, Kuhanen, Nukari, Salmijärvi & Seriola. n.d.) Monimuotototeutus on erityisen hyödyllinen aikuisopiskelijoille ja niille, joilla on muita sitoumuksia, kuten työ tai perhe (Blek ym., 2015, s.28–29). Se mahdollistaa itsenäisen opiskelun ja yksilöllisen etenemisen ajasta ja paikasta riippumatta, mutta samalla se voi myös asettaa haasteita opiskelijoiden motivaation, itseohjautuvuuden ja ajanhallinnan kannalta (Leinonen & Parkkinen, 2020, s.8).

Monimuoto-opetuksen hyödyntäminen voi monipuolistaa opetusta ja edistää opiskelijoiden yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia. Tämä lähestymistapa antaa mahdollisuuden mukauttaa opetusta erilaisille oppijoille, mikä tukee oppimisen saavutettavuutta ja yksilöllisiä tarpeita (Loikkanen, 2024). Monimuoto-opetusta suunniteltaessa on otettava monia asioita huomioon, kuten pedagogiset, rakenteelliset ja tekniset ratkaisut. Kun nämä ottaa huomioon, niin opetus tukee oppimisen tavoitteita ja kohderyhmän tarpeita. Näiden asioiden huomioiminen edellyttää opettajilta ja koulutuksen järjestäjiltä jatkuvaa kehittämistyötä ja joustavuutta opetuksen toteuttamisessa. (Nyyssölä, 2022. s. 23–26.) Monimuotototeutuksen teorian avulla tarkastelemme opiskelijoiden kokemuksia monimuoto-opiskelusta puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa. Lisäksi teoria auttaa meitä

analysoimaan, miten monimuotototeutus vaikuttaa käytännön taitojen oppimiseen ja ammatillisten valmiuksien kehittymiseen.

3.3 Itsenäinen ja yhteisöllinen oppiminen monimuoto-opetuksessa

Keskeiset käsitteemme ovat monimuoto-opetus, itsenäinen ja ohjattu oppiminen, oppimisyhteisö ja vertaistuki. Monimuoto-opetuksen keskeiset piirteet ovat yhdistää erilaisia oppimisympäristöjä ja menetelmiä, kuten verkko-opetusta, lähitapaamisia ja itsenäistä työskentelyä sekä tarjota opiskelijoille joustavuutta ja mahdollisuuden yksilölliseen oppimiseen. Monimuoto-opiskelu edellyttää opiskelijalta itseohjautuvuutta ja taitoa aikatauluttaa omaa opiskeluaan. Koska opettajajohtoista, ennalta aikataulutettua lähiopetusta on usein vähemmän, korostuu joustava, itsenäinen verkko-opiskelu, jota voi suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta. (Kolehmainen, Mäenpää, Peltola & Ylönen, 2017, s.19–20.)

Itsenäinen oppiminen tarkoittaa opiskelijan oma-aloitteista tiedonhankintaa ja tehtävien suorittamista ilman välitöntä opettajan ohjausta. Se edellyttää opiskelijalta aktiivista roolia oppimisprosessissaan, itseohjautuvuutta, ajanhallintataitoja ja motivaatiota. Ohjattu oppiminen sisältää opettajan tai ohjaajan antamaa tukea ja palautetta oppimisprosessin aikana. (Opetushallitus, n.d.-c) Monimuotototeutuksessa opiskelijan oppimisprosessi koostuu sekä itsenäisestä työskentelystä että opettajan ja vertaisryhmän tarjoamasta ohjauksesta. (Opetushallitus, n.d.-a) Itsenäinen oppiminen valmistaa opiskelijoita elinikäiseen oppimiseen, sillä he joutuvat ottamaan vastuuta omasta kehittymisestään, asettamaan omia tavoitteita ja luomaan ratkaisuja päästäkseen kohti tavoitteitaan. Opettajan rooli on kuitenkin todella merkittävä. Opettajan tulee luoda oppimisympäristö, joka kannustaa itseohjautuvuuteen. Opettajan kannustus motivoi opiskelijaa ja auttaa kehittämään tarvittavia taitoja itsenäiseen työskentelyyn. (Luostarinen & Peltomaa, 2016, s. 136–138.)

Monimuoto-opetuksessa oppiminen tapahtuu osittain itsenäisesti, mutta myös oppimisyhteisöllä ja vertaistuella on merkittävä rooli. Oppimisyhteisö voi muodostua opiskelijaryhmästä, opettajista sekä työelämässä toimivista ammattilaisista. Vertaistuen avulla opiskelijat voivat jakaa kokemuksiaan, oppia toisiltaan ja vahvistaa ammatillista identiteettiään. Vertaistuki viittaa opiskelijoiden keskinäiseen avunantoon ja kannustukseen oppimisprosessin

aikana. Opiskelijat tukevat toisiaan oppimisessa, esimerkiksi ryhmätöiden tai keskustelujen kautta. Yhdessä työskentely edistää syvempää ymmärrystä ja oppimista. (Kolehmainen ym., 2017, s.22–23.) Vertaistuki ja oppimisyhteisö edistää opiskelijoiden hyvinvointia ja oppimistuloksia sekä motivoi ja auttaa heitä pysymään mukana opinnoissaan. Sosiaaliset- sekä ryhmätyöskentelytaidot kehittyvät, kun opiskelija pääsee olemaan osana ryhmää. (Kolehmainen ym., 2017, s. 17–24.) Nämä taidot ovat tärkeitä niin opiskelussa kuin tulevassa työelämässä (Opetushallitus, 2019, s. 28–34). Työelämässä useimmat ammatit edellyttävät yhteistyötä, vuorovaikutusta ja ryhmätyötaitoja. Opiskeluaikana hankitut valmiudet, kuten kyky kommunikoida selkeästi, tehdä yhteistyötä ja ratkaista ongelmia yhdessä, ovat olennaisia työelämässä menestymisen kannalta. (Kilpelä, 2013, s. 35–36.) Esimerkiksi tulkkauslalla työskentely edellyttää vahvoja sosiaalisia taitoja, kuten sujuvaa tiimityöskentelyä ja kykyä mukautua erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin. Pirjo Falkin opinnäytetyössä Sosiaaliset taidot & small talk tulkin arjessa korostetaan, että tulkkaus on aina yhteistyötä, ja tulkin hyvät sosiaaliset taidot edistävät luottamuksen syntymistä asiakkaiden kanssa (Falk, 2021, s. 40–41.) Tulkkausalan murrokset edellyttävät kaikilta kykyä reagoida muutokseen, mikä korostaa mukautumiskyvyn merkitystä alalla (Falk, 2021, s. 12). Näiden taitojen kehittäminen jo opintojen aikana tukee ammatillista kasvua ja urapolkua tulkkauslalla.

4 MENETELMÄ JA TOTEUTUS

Päätimme toteuttaa tutkimuksemme kyselytutkimuksena. Selvitämme kyselyn (LIITE1) avulla opiskelijoiden kokemuksia ja analysoimme saamiamme vastauksia. Vastausten perusteella tuomme tulkkauksen koulutusohjelmasta ilmi monimuotototeutuksen kokemuksia ja mahdollisia kehittämistarpeita. Pohdimme aluksi kyselyn lähettämistä myös lehtoreille, mutta päädyimme keskittymään opiskelijoiden kokemuksiin. Opiskelijoiden ääni on keskeinen osa tämän selvityksen tavoitetta, ja halusimme varmistaa, että heidän näkemyksensä tulevat riittävästi esiin. Lisäksi resurssimme olivat rajalliset, emmekä olisi pystyneet toteuttamaan molempien kohderyhmien kattavaa selvitystä ilman, että työn laajuus olisi kasvanut liikaa. Tästä syystä rajaus opiskelijoihin oli tarkoituksenmukainen ja mahdollisti syvemmän paneutumisen heidän kokemuksiinsa.

4.1 Kysely tutkimusmenetelmänä

Kysely on yleinen ja tehokas tiedonkeruumenetelmä, jota käytetään erityisesti silloin, kun halutaan kerätä tietoa suurelta joukolta ihmisiä. Kyselyllä voidaan selvittää esimerkiksi asenteita, kokemuksia, mielipiteitä tai käyttäytymistä. Se soveltuu hyvin sekä määrälliseen että laadulliseen tutkimukseen tai näiden yhdistelmään. Kyselymenetelmä tarjoaa vastaajille mahdollisuuden ilmaista kokemuksiaan anonyymisti ja omaan tahtiin, mikä voi lisätä vastausten rehellisyyttä ja kattavuutta. Avoimilla kysymyksillä saadaan syvällisempää tietoa vastaajien omista näkemyksistä ja kokemuksista, kun taas valinta- ja monivalintakysymykset helpottavat vastausten määrällistä analyysiä. (Vehkalahti, 2019, s.11–13.) Kysely on erityisen käyttökelpoinen tässä työssä, kun haluamme saada laajalta kohderyhmältä tietoa ja opiskelijat ovat maantieteellisesti hajautuneet, niin kuin monimuoto-opiskelijoiden kohdalla usein on.

Kyselyn suunnittelussa huomioitiin seuraavia asioita. Kysymykset tukivat tutkimuksemme päätavoitetta, joka on tuoda näkyväksi opiskelijoiden kokemuksia. Päädyimme siihen, että jokaiseen kyselylomakkeen kysymykseen tuli vastata, jotta saimme kattavasti tietoa vastauksista. Tämän vuoksi pidimme kyselyn tiiviinä ja selkeänä, jotta se oli helppo täyttää. Näin varmistimme, että vastausprosentti ei jäisi liian pieneksi.

Kyselylomake laadittiin teemallisesti jäsennellynä ja kysymykset oli jaoteltu väliotsikoiden alle aihealueittain. Tämä rakenne auttoi vastaajia hahmottamaan kysymyksiä eri opintojen osa-

alueisiin liittyen ja tuki vastausten analysointia. Ensimmäisenä esitettiin taustakysymys opiskelijan vuosiluokasta. Varsinaiset sisältökysymykset oli jaettu seuraaviin teemoihin:

1. Kokemukset monimuoto-opiskelusta: Sisälsi kysymyksiä esimerkiksi opiskelutapaan liittyvästä tyytyväisyydestä, opiskelumuodon sopivuudesta ja koetuista eduista ja haasteista.
2. Verkko-opinnot: Käsitteli aikaan sidottuja webinaareja, verkko-opintojen toteutusta ja niiden kehittämistarpeita.
3. Lähiopetuspäivät ja niiden merkitys: Sisälsi kysymyksiä lähiopetuksen roolista käytännön taitojen oppimisessa sekä sen riittävydestä ja sisällöistä.
4. Haasteet ja kehitysehdotukset monimuoto-opetuksessa: Tämän teeman alla kartoitettiin muun muassa itsenäisen opiskelun ohjauksen riittävyttä, koulutuksen sisältöä ja kehittämisehdotuksia.
5. Arviointi: Sisälsi kysymyksiä koetuista hyödyllisimmistä arviointitavoista ja arvioinnin kehittämisestä.
6. Harjoittelu ja työelämäyhteistyö: Käsitteli kokemuksia työelämäyhteistyöstä, harjoittelupaikkojen saatavuutta ja koulun tarjoamaa tukea harjoitteluun.

Tämä jaottelu auttoi kohdentamaan kysymyksiä eri aihealueisiin ja tarjosi selkeän rungon sekä vastaajille, että aineiston analysointiin. Lisäksi kysymykset laadittiin sekä monivalintakysymyksiksi, että avoimiksi kysymyksiksi, jotta saimme määrällistä (kvantitatiivista) sekä laadullista (kvalitatiivista) tietoa, jotka tukivat tutkimuskysymyksiämme. Määrällisissä kysymyksissä käytimme monivalintakysymyksiä ja likert-asteikkoa. Likert-asteikko on mittausasteikko, jonka avulla saadaan tietoa mielipiteistä, asenteista tai kokemuksista (SurveyMonkey, n.d.). Tämän avulla saimme numeerista tietoa opiskelijoiden kokemuksista. Laadullista tietoa saimme asettamalla osan kysymyksistä avoimiksi kysymyksiksi. Tällä tavalla opiskelijat saivat mahdollisuuden kertoa laajemmin kokemuksistaan, haasteistaan ja kehitysehdotuksistaan.

Kvantitatiivinen tutkimus keskittyy lukuihin, tilastollisiin yhteyksiin ja mitattaviin ilmiöihin (Vilkka, 2007, s.13). Tässä tutkimuksessa määrälliset kysymykset olivat esimerkiksi monivalinta- ja asteikkokysymyksiä, joiden avulla kartoitettiin opiskelijoiden kokemuksia monimuoto-opiskelusta ja käytännön taitojen oppimisesta. Kvantitatiivinen aineisto

mahdollisesti vastausten suunnitelmallisen tarkastelun ja vertailun (Vilka, 2007, s.67). Esimerkiksi Likert-asteikolliset kysymykset voivat kertoa, kuinka tyytyväisiä opiskelijat ovat tiettyihin opetuksen osa-alueisiin ja mitkä tekijät vaikuttavat heidän oppimiskokemuksiinsa.

Kvalitatiivinen tutkimus puolestaan keskittyy merkityksiin, kokemuksiin ja ilmiön syvälliseen ymmärtämiseen. Tässä tutkimuksessa laadulliset kysymykset olivat avoimia kysymyksiä, joiden avulla kerättiin tarkempaa tietoa opiskelijoiden yksilöllisistä kokemuksista ja kehitysehdotuksista. Avoimilla kysymyksillä saatiin tietoa esimerkiksi siitä, millaisia haasteita opiskelijat olivat kokeneet käytännön taitojen oppimisessa ja millaisia ratkaisuja he itse ehdottivat. Tämä mahdollisti joustavan ja monipuolisen aineiston keräämisen, jota voidaan hyödyntää koulutuksen kehittämisessä. (Valkonen, 2016, s.31-32.)

4.2 Kyselyn luonti

Kysely luotiin Webropol-alustaa hyödyntäen. Webropol on selainpohjainen kysely- ja raportointityökalu, jota käytetään tutkimuksissa, palautekyselyissä ja tiedonkeruussa (Webropol, 2025). Kyselymenetelmä valikoitui, koska sen avulla voidaan kerätä laajasti tietoa eri vuosikurssien opiskelijoilta ja yhdistää sekä määrällinen että laadullinen tutkimusote. Kysely mahdollistaa vastaajien näkökulmien esiin tuomisen helposti ja joustavasti, sillä se voidaan täyttää omassa tahdissa ja missä tahansa. Webropol täyttää tietoturva- ja tietosuojavaatimukset, mikä tekee siitä soveltuvan myös tutkimuskäyttöön (Webropol, 2025). Kyselyä suunnitellessa päätimme valita laadullisia ja määrällisiä kysymyksiä, jotta saadaan mahdollisimman kattavasti tietoa opiskelijoiden kokemuksista. Kysymykset luotiin valinta-, monivalinta- ja avoimiksi kysymyksiksi.

Yksi tutkimuskysymyksistämme käsittelee lähipäiviä. Lähipäivät ovat osa monimuotototeutusta (Lintunen ym., 2023). Halusimme kuulla opiskelijoiden kokemuksia siitä, kuinka tärkeinä he pitävät lähipäiviä oman oppimisen kannalta ja tukeeko päivien sisällöt omaa oppimista. Meitä kiinnosti myös tieto siitä, millaisena lähipäivien määrä koetaan. Onko niitä liikaa, sopivasti vai liian vähän. Kysyimme myös suoria kehittämissuhteita lähipäiviin liittyen. Toinen tutkimuskysymyksistämme koskee monimuotototeutusta ylipäätään.

Lähipäivien lisäksi meitä kiinnosti kuulla myös kokemuksia verkko-opetuksesta, sen sisällöstä ja toteutuksesta. Millaisena opiskelijat kokevat esimerkiksi aikaan sidotut webinaarit. Kolmannen tutkimuskysymyksemme tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden kokemia haasteita ja niihin saatavia kehittämisehdotuksia. Annoimme siis eri aiheiden alle mahdollisuuden kirjoittaa avoimesti kokemistaan haasteista ja tuoda ilmi kehittämisehdotuksia.

Kyselylomakkeen laatiminen oli tärkeä vaihe tutkimuksessa, sillä hyvin suunniteltu kysely varmistaa, että kerätty aineisto on luotettavaa, relevanttia ja tutkimuksen tavoitteiden mukaista. (Tietoarkisto, n.d.) Tästä syystä kysely tarkistutettiin sekä ohjaavalla opettajalla että työelämäohjaajalla ennen sen jakamista vastaajille. Heidän asiantuntemuksensa mahdollisti sen, että kyselyä pystyttiin muokkaamaan niin sisällöllisesti kuin rakenteellisestikin, jotta se palvelisi kaikkia osapuolia mahdollisimman hyvin.

Kyselyn rakenteesta ja muokkaus ehdotuksista pyysimme palautetta ohjaavalta opettajalta ja työelämäedustajalta. Ohjaavan opettajan ja työelämäohjaajan palaute auttoi tunnistamaan kohtia, joissa kysymykset saattoivat olla epäselviä tai monitulkintaisia. Oli tärkeää varmistaa, että kaikki kysymykset olivat yksiselitteisiä ja helposti ymmärrettäviä ilman, että niihin sisältyi monitulkintaisia ilmauksia. Lisäksi tarkistettiin, että asteikkokysymykset ja vastausvaihtoehdot olivat loogisia ja selkeitä. Esimerkiksi Likert-asteikkokysymyksissä varmistettiin, että vastausvaihtoehdot olivat tasapainossa ja että ne kattoivat koko mielipidekirjon. Palautteen perusteella kyselyä muokattiin niin, että se kattoi paremmin tutkimuksen keskeiset teemat. Ohjaava opettaja ja työelämäohjaaja auttoivat tunnistamaan kohdat, joihin tarvittiin lisäkysymyksiä tai joissa kysymysten muotoilu ei täysin tukenut tutkimuksen päämääriä. Samalla tarkistettiin myös se, ettei kyselyssä ollut tarpeettomia tai päällekkäisiä kysymyksiä, jotka olisivat voineet tehdä vastaamisesta raskaampaa ja vähentää vastausmotivaatiota. Kyselyn muokkaaminen saadun palautteen perusteella oli tärkeää, jotta varmistettiin kyselyn selkeys, kattavuus ja se, että kysely oli tutkimuksen tavoitteiden mukainen. Palautteen avulla kysymyksistä tehtiin ymmärrettävämpiä, tutkimusongelmaan paremmin vastaavia. Tämä paransi sekä tutkimuksen luotettavuutta, että kerätyn aineiston hyödyllisyyttä kehitysehdotuksen tekemiseen.

4.3 Kyselyn toteutus

Kyselyn linkki ja saatekirje (LIITE 2) lähetettiin Humanistisen ammattikorkeakoulun Kuopion tulkikoulutuksen yleiselle Teams-kanavalle ja eri vuosiluokkien omille Teams-kanaville. Näiden kanavien kautta tavoitimme kaikki vielä kirjoilla olevat opiskelijat. Yksittäisiä monimuotototeutuksella opiskelleita opiskelijoita on jo valmistunut, mutta rajasimme kyselyn osallistujat vain kirjoilla oleviin. Hyödynsimme myös tilaajan henkilökuntaa tiedon levittämisessä ja kannustamisessa kyselyyn vastaamiseen.

Kyselyn saatekirjeestä luotiin selkeä ja kannustava, jossa korostetaan vastausten merkitystä tutkimuksellemme. Lisäksi testasimme kyselyn vastausajan kellottamalla sen kahden eri vastaajan toimesta ennen kyselyn julkaisua. Tällä saimme tietoa siitä, kuinka kauan kyselyn vastaamiseen menee aikaa. Teimme nämä toimenpiteet, jotta saisimme mahdollisimman kattavasti tietoa ja vastausprosentti olisi mahdollisimman korkea.

Opinnäytetyön aikataulun vuoksi päädyimme pitämään kyselyn avoinna 12 päivää. Vastausajan puolella välissä lähetimme muistutusviestin yleiselle Teams-kanavalle sekä eri vuosikurssien omille kanaville (LIITE 3). Kyselyn saatekirjeessä mainitsimme myös kyselyn päättymisajan, johon mennessä kyselyyn vastaaminen sulkeutuu. Kyselyn sulkeuduttua vastausprosentti oli vielä kovin alhainen, joten päätimme jatkaa vastausaikaa vielä viikolla (LIITE 4). Kyselyyn oli tähän mennessä vastannut 20 opiskelijaa. Saimme viikon aikana vastauksia lisää 12 kappaletta, joten suurin osa vastasi kyselyyn ensimmäisen aukiolon aikana. Kyselyn aukioloaika sijoittui talvilomaviikkojen kohdalle, mikä saattoi osaltaan vaikuttaa vastausprosenttiin. Kysely oli lopulta avoinna yhdeksäntoista päivää.

Kyselyn aikana saimme Teams-kanavien kautta palautetta kyselyn toteutuksesta opiskelijoilta. Arviointimenetelmien hyödyllisyys -kysymyksessä oli ollut haasteita vastata. Ohjeistus tai vastauksen pohja olisi voinut olla selkeämpi. Ohjeistimme kuitenkin opiskelijaa, jotta hän sai vastattua kysymykseen. Saimme myös palautetta vastausten pakollisuudesta ja siitä, että vastausvaihtoehdoissa ei ollut ”kysymys ei koske minua” tyyppisiä vaihtoehtoja. Opiskelijat saattoivat kokea, ettei kysymys koske heitä, joten he saattoivat jättää vastaamatta. Mikäli kaikkiin vastauksiin ei vastannut, kyselyä ei voinut palauttaa. Osa saattoi myös vastata minkä tahansa vastauksen tarkoittamatta sitä, jotta pääsi eteenpäin kyselyssä. Tämä saattoi vaikuttaa vastausten luotettavuuteen. Vastausvaihtoehtojen muutoksia emme kuitenkaan lähtenyt kesken

kyselyn aukiolon tekemään, jotta saamme yhteneväiset vastaukset ja vastaaminen olisi tasapuolista kaikille. Kyselyä luodessa meidän olisi kuitenkin pitänyt huomioida se, ettei kaikilla opiskelijoilla välttämättä ole kokemuksia tietyistä aiheista. Tämä koskee varsinkin ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Kattavamman tiedon ja laajemman vertailun saamiseksi olisimme voineet myös eritellä kyselyssä eri vuosiluokkien vastaukset sekä onko suorittanut opiskelut uudella vai vanhalla opetussuunnitelmalla.

4.4 Työn eettisyys

Opinnäytetyön tekijöinä vastasimme kyselyn luomisesta ja aineiston analysoinnista, mutta emme itse osallistuneet kyselyyn, vaikka kuulumme myös itse tutkimuksen kohderyhmään. Tämä päätös tehtiin sen varmistamiseksi, ettei oma näkökulmamme vaikuttaisi tutkimustuloksiin. Tutkijoina pyrimme analysoimaan saatuja vastauksia objektiivisesti, emmekä antaneet omien kokemustemme tai ennakko-oletustemme vaikuttaa analysointiin. Toisaalta itsekin monimuoto-opiskelijoina pystyimme asettumaan vastaajan asemaan laatiessamme kyselyn kysymyksiä. Tämä saattoi myös auttaa vastausten tulkinnessa, mutta analyysissä pyrimme pitämään lähtökohtana nimenomaan vastaajien näkemykset, emmekä omia kokemuksiamme.

Opinnäytetyön eettisyys huomioitiin huolellisesti koko tutkimusprosessin ajan. Aineiston kerääminen ja käsittely suunniteltiin siten, että tutkittavien henkilöiden yksityisyyttä ja oikeuksia kunnioitettiin kaikissa vaiheissa. Kysely, joka toteutettiin Webropol-alustalla, on anonyymi, eikä vastaajien henkilökohtaisia tietoja kerätty. Ainoa epäsuora henkilötieto, joka kyselyssä ilmeni, oli vastaajan vuosikurssi, mutta tämä ei mahdollistanut yksilöimistä. Tutkittaville annettiin riittävästi tietoa tutkimuksesta ja heiltä pyydettiin suostumus osallistumiseen kyselyn saatekirjeen kautta. Toimme selkeästi esiin, että kysely oli vapaaehtoinen ja vastaaminen katsottiin suostumukseksi. Näillä toimenpiteillä varmistimme, että opinnäytetyömme toteutettiin eettisesti kestäväällä tavalla ja osallistujien oikeuksia kunnioittaen. Koska tutkimuksessa ei kerätty arkaluonteisia henkilötietoja, ei eettistä ennakoarviointia tarvittu. Eettinen tarkastelu kuitenkin huomioitiin kaikissa tutkimusvaiheissa, erityisesti osallistujien suostumuksen hankkimisessa ja aineiston turvallisessa käsittelyssä. Opinnäytetyön aineistolle ei anneta jatkokäyttöoikeuksia, vaan se

tuhotaan työn valmistuttua, lukuun ottamatta opinnäytetyön omassa sisällössä käytettävää aineistoa.

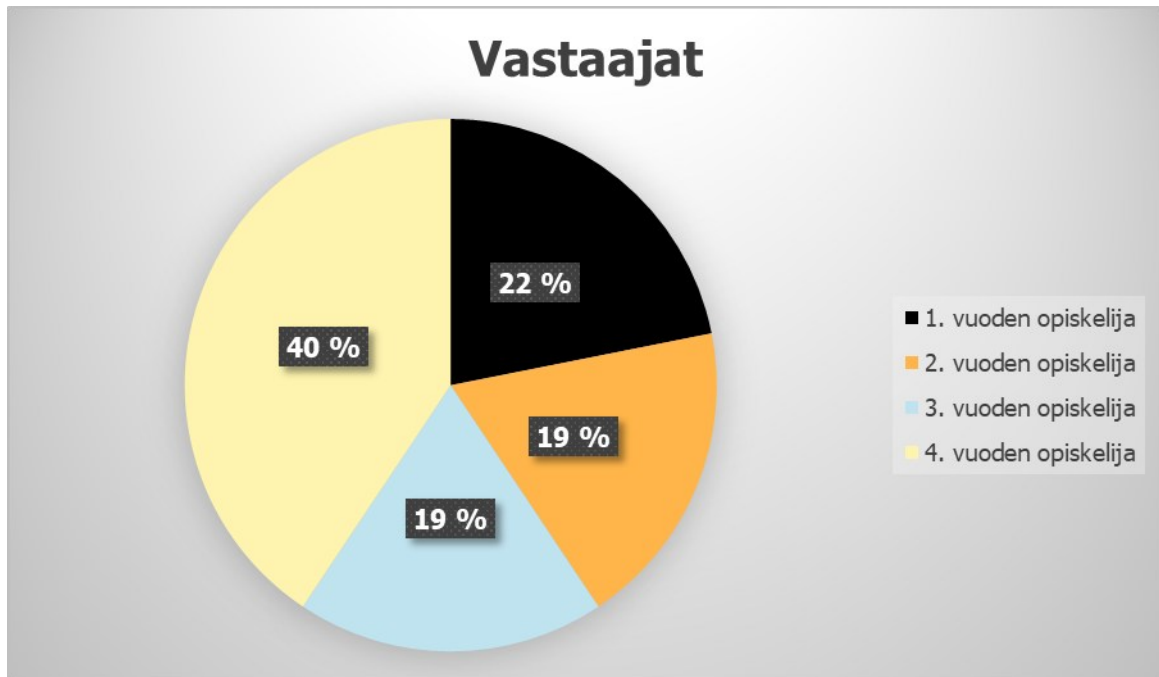
Kysely lähetettiin kaikille tällä hetkellä kirjoilla oleville eli 97 opiskelijalle, ja kyselyyn vastasi 32 opiskelijaa. Vastausprosentiksi saatiin 33 %. Vaikka kyselyn vastausprosentti jäi melko alhaiseksi suhteessa opiskelijamäärään, pidämme kyselytutkimusta oikeana valintana tutkimusmenetelmäksi. Kysely mahdollisti laajemman vastaajajoukon tavoittamisen verrattuna esimerkiksi haastattelututkimukseen, jossa luotettavan otannan saaminen olisi edellyttänyt huomattavan suurta määrää haastatteluja. Lisäksi haastattelututkimuksessa osallistujien valinta olisi vaatinut tarkkaa harkintaa, jotta tulokset olisivat edustavia (Kajula, Rantala & Ruotsalainen, 2025, s. 50–54). Korkeampi vastausprosentti olisi lisännyt tutkimuksen tulosten yleistettävyyttä, mutta kyselyllä saatu aineisto antaa kuitenkin suuntaa antavaa tietoa monimuoto-opetuksen kokemuksista ja kehityskohdista.

5 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimustulosten analysoinnissa käymme tulokset läpi kyselylomakkeen aihealueiden mukaisessa järjestyksessä. Kyselylomakkeen aihealueet olivat: 1. Kokemukset monimuoto-opiskelusta, 2. Verkko-opinnot, 3. Lähiopetuspäivät ja niiden merkitys, 4. Haasteet ja kehitysehdotukset monimuoto-opetuksessa, 5. Arviointi ja 6. Harjoittelu ja työelämäyhteistyö. Käymme kaikki kyselyn tulokset läpi analysoinnissa, mutta opinnäytetyössä esitetään kaavioina vain havainnollistavimmat tulokset raportoinnin selkeyden vuoksi.

Kyselyn kvantitatiiviset eli määrälliset kysymykset analysoitiin kuvailevan tilastollisen analyysin keinoin. Webropol-ohjelma tuotti automaattisesti prosenttijakaumat ja havainnollistavat diagrammit, joiden avulla vastausjakaumia voitiin tarkastella selkeästi. Kvalitatiiviset eli avoimet vastaukset analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin avulla. Kaikki avoimet vastaukset käytiin läpi ja niistä etsittiin toistuvia teemoja ja ilmauksia, jotka ryhmiteltiin aihepiireittäin. Näin voitiin nostaa esiin opiskelijoiden yleisiä kokemuksia, näkemyksiä ja kehitysehdotuksia monimuoto-opetuksesta.

Kyselyssä taustakysymyksenä oli vuosiluokka. Kuviossa 1 selviää kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden määrä vuosiluokittain. Kyselyn avasi 89 opiskelijaa ja vastaamaan aloitti 40 opiskelijaa ja lopulta kyselyyn vastasi 32 opiskelijaa. Heistä enemmistö, 13 vastaajaa oli neljännen vuoden opiskelijoita. Loput vastaajat jakautuivat tasaisesti. Kuusi vastaajaa oli 2. vuoden opiskelijoita ja kuusi 3. vuoden opiskelijoita. Seitsemän vastaajaa oli 1. vuoden opiskelijoita.

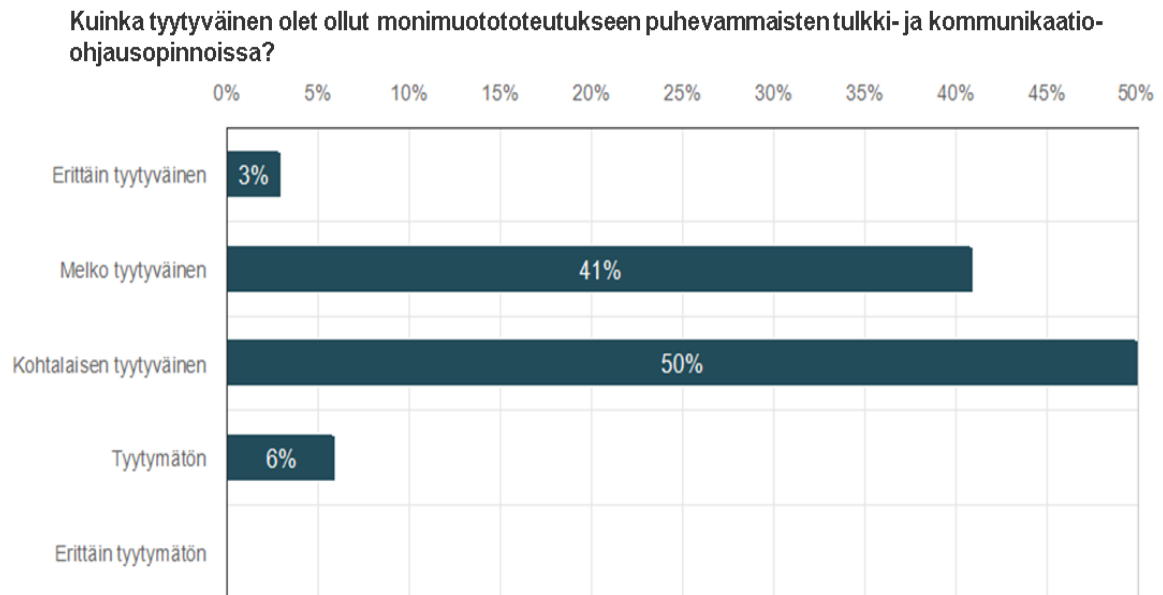

Kuvio 1: Vastaajien määrästä.

5.1 Kokemukset monimuoto-opiskelusta

Kuviosta 2 selviää kuinka tyytyväisiä opiskelijat ovat olleet monimuotototeutukseen puhevalmiiden tulkki- ja kommunikaatio-ohjausopinnoissa. Vastaajista suurin osa 50 % oli kohtalaisen tyytyväisiä monimuotototeutukseen, kun taas 41 % koki sen melko toimivaksi. Erittäin tyytyväisiä oli vain 3 %, kun taas tyytymättömiä oli 6 %.

Tulokset osoittavat, että vaikka suurin osa opiskelijoista koki monimuotototeutuksen toimivana, täysin tyytyväisten osuus oli pieni. Tämä voi liittyä siihen, että monimuoto-opetus tarjoaa kyllä joustavan oppimisympäristön, jossa opiskelija voi sovittaa opiskelun omiin tarpeisiinsa ja elämäntilanteeseensa (Blek ym., 2015, s. 28–29), mutta samalla se edellyttää vahvaa itseohjautuvuutta ja ajanhallintaa, joiden puute voi heikentää opiskelukokemusta (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8). Erityisesti aikuisopiskelijoille ja niille, joilla on muita sitoumuksia, kuten työ tai perhe, monimuotototeutus tarjoaa arvokkaita mahdollisuuksia, kuten joustavuus opinnoissa (Blek ym., 2015, s. 28–29). Tulosten perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että monimuotototeutus tukee teoriaa joustavasta ja yksilöllisestä oppimisesta, mutta siihen liittyvät vaatimukset voivat vaikuttaa kokemukseen ja voivat selittää osin vaihtelevat tyytyväisyystasot.

Kuvio 2: Vastaajien tyytyväisyys monimuoto-opiskeluun.

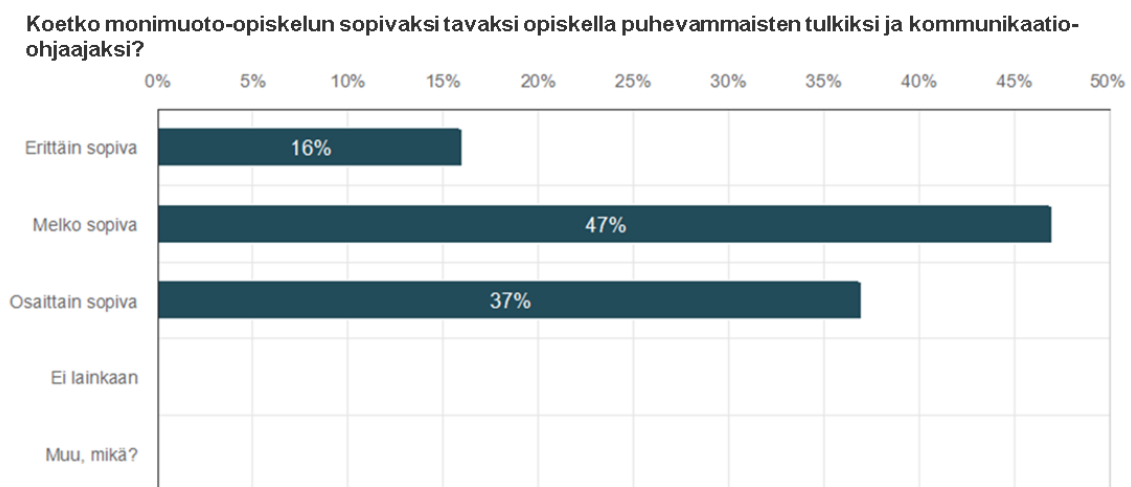
Kuviossa 3 selviää kokevatko opiskelijat monimuoto-opiskelun sopivaksi tavaksi opiskella puhevammaisten tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi. Opiskelijoista 47 % pitää monimuotototeutusta melko sopivana tapana opiskella puhevammaisten tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi. Erittäin sopivana sitä piti 16 % ja osittain sopivana 37 %. Vastausten perusteluissa nousi esiin seuraavia asioita:

- Erittäin sopiva: mahdollistaa joustavan opiskelun ja työelämän yhdistämisen, teorian voi opiskella itsenäisesti ja lähipäivät tukevat käytännön oppimista. ” Etänä pystyy opiskelemaan teoriaa itsenäisesti ja lähipäivillä syventämään tietoa käytäntöön.”
- Melko sopiva: monimuoto-opinnot sopivat teoriapainotteisiin opintoihin, mutta viittomakielen ja muiden käytännön taitojen oppiminen etänä on haastavaa. ” Monimuoto-opiskelu on sopivatapa, jos itsenäisen opiskelun lisäksi saa riittävästi käytännön kokemusta”
- Osittain sopiva: opiskelijat kokivat, että monimuoto-opiskelun onnistuminen riippuu opiskelijan omasta aktiivisuudesta ja taustasta. Lähiopetuksen merkitys käytännön taitojen oppimisessa on suuri. ” Se mahdollistaa opiskelijalta oman tahdin opiskella.

Mutta koska tulkkaus ja ohjaus on erittäin ihmisläheistä, se kaipaisi enemmän lähiopetusta esim. menetelmien suhteen.”

- Ei lainkaan sopiva: Tähän vaihtoehtoon ei tullut yhtään vastausta, mikä osoittaa, ettei monimuotototeutusta pidetty täysin toimimattomana.

Suurin osa opiskelijoista koki monimuoto-opiskelun joko melko tai osittain sopivaksi, mutta erityisesti käytännön taitojen oppimiseen kaivattiin enemmän tukea ja paremmin suunniteltuja lähiopetuspäiviä. Opiskelijat toivoivat lisää lähiopetusta viittomakielen, kommunikaatiomenetelmien ja muiden käytännön harjoitteiden osalta. Näiden tulosten perusteella voidaan todeta, että monimuotototeutuksessa yhdistyvät eri opetusmuodot tarjoavat opiskelijoille joustavuutta, mutta samalla herättävät tarpeen tarkastella opetuksen laatua käytännön osaamisen näkökulmasta. Monimuoto-opetus voi monipuolistaa oppimista ja tukea erilaisia oppijoita mukauttamalla opetusta heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa (Loikkanen, 2024). Samalla se edellyttää huolellista pedagogista ja rakenteellista suunnittelua, jotta oppimisen tavoitteet saavutetaan ja opetuksen laatu säilyy korkeana (Nyyssölä, 2022, s. 23–26). Kuvion tulokset vahvistavat, että monimuotototeutus toimii hyvin teoriapainotteisessa opetuksessa, mutta käytännön taitojen kehittymisen turvaamiseksi koulutuksen toteutusta on kehitettävä edelleen, erityisesti lisäämällä käytännön taitojen harjoittelua lähiopetuksessa.

Kuvio 3: Monimuoto-opiskelun sopivuus alalle.

Kysymykseen siitä, kuinka hyvin monimuoto-opiskelu on vastannut opiskelijoiden odotuksia, suurin osa 50 % opiskelijoista vastasi, että opinnot ovat vastanneet odotuksia kohtalaisesti. Vastausten perusteella opiskelijat olivat ymmärtäneet, että monimuoto-opinnot vaativat paljon itsenäistä työskentelyä, mutta käytännön opetuksen vähäisyys yllätti monia. Myös webinaarien suuri määrä ja niiden pakollisuus koettiin ristiriitaisiksi suhteessa monimuoto-opetuksen perusajatuksen joustavasta opiskelusta. Lisäksi opettajien saavutettavuus ja tuen saatavuus vaihtelivat kokemusten mukaan. Opiskelijoista 31 % koki, että opinnot olivat vastanneet odotuksia melko hyvin. Tällöin opintojen sisältö ja itsenäinen työskentely vastasivat odotuksia, mutta esimerkiksi webinaarien määrä ja niiden aikataulut aiheuttivat yllätyksiä. Osa koki myös, että käytännön taitojen harjoittelu oli jäänyt puutteelliseksi.

Vastaajista 9 % arvioi, että opinnot vastasivat odotuksia erittäin hyvin. Näissä tapauksissa opiskelijat olivat perehtyneet etukäteen opintojen rakenteeseen, ja heidän odotuksensa vastasivat toteutunutta opetusta. Lähiopetuspäivät ja webinaarit oli koettu ennakoitaviksi ja selkeästi aikataulutetuiksi ja sisällöt tukivat opiskelijoiden tavoitteita. Myös 9 % vastaajista koki, että opinnot olivat vastanneet odotuksia heikosti. Nämä opiskelijat olivat odottaneet enemmän käytännön harjoittelua lähipäiville, mutta niiden sisältö oli painottunut teoriaopetukseen. Lisäksi webinaarien määrä ja niiden pakollisuus aiheuttivat haasteita, erityisesti työn ohella opiskeleville.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että suurin osa opiskelijoista koki opintojen jossain määrin vastanneen odotuksiaan, mutta erityisesti käytännön opetuksen ja opintojen joustavuuden osalta ilmeni puutteita. Ne opiskelijat, jotka olivat perehtyneet opintojen rakenteeseen jo etukäteen, kokivat opinnot usein odotustensa mukaisiksi. Sen sijaan opiskelijat, jotka olivat toivoneet enemmän ohjattua käytännön harjoittelua tai joustavampaa aikataulua, kokivat monimuoto-opiskelun jääneen odotuksista.

Tämä heijastaa monimuoto-opetuksen luonnetta, jossa yhdistyvät sekä itsenäinen että ohjattu oppiminen (Opetushallitus, n.d.-a). Itsenäinen oppiminen vaatii opiskelijalta aktiivista otetta, ajanhallintaa ja motivaatiota, mikä saattaa muodostua haasteeksi, jos ohjaus jää vähäiseksi tai rakenne ei ole riittävän selkeä (Luostarinen & Peltomaa, 2016, s. 136–138). Opiskelijoiden kokemuksista voidaan päätellä, että vaikka monimuotototeutus voi tukea opiskelijan omaa oppimista ja valmistaa heitä elinikäiseen oppimiseen, sen onnistuminen edellyttää selkeää

ohjausta, riittävää opettajan tukea. Monimuoto-opetuksen toimivuus perustuu tasapainoon itsenäisen opiskelun ja ohjauksen välillä, liiallinen painotus jompaankumpaan voi heikentää oppimiskokemusta ja opiskelijan motivaatiota. Voisiko koulutus tarkastella, miten monimuotototeutuksesta viestitään Humakissa, erityisesti webinaarien osalta.

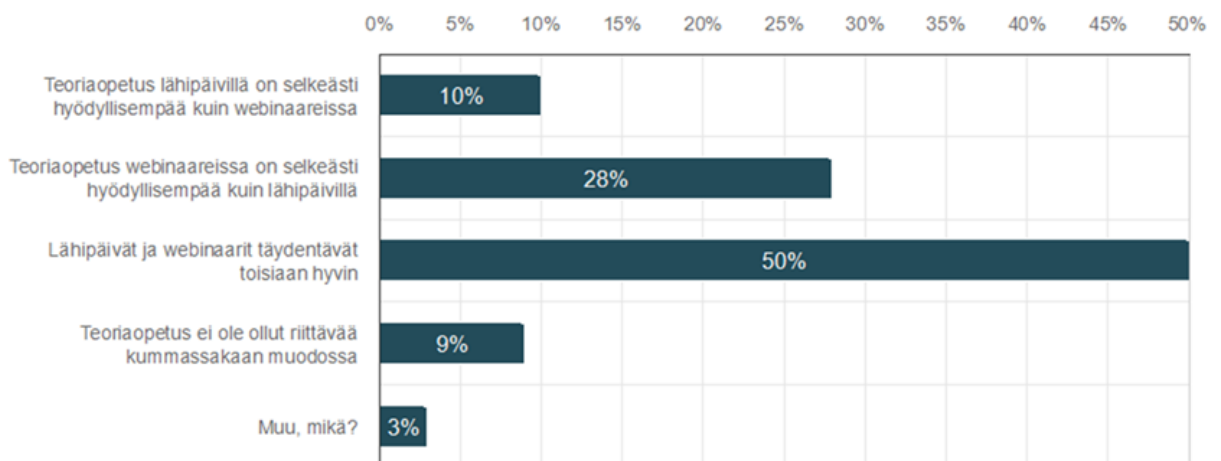
Kuvio 4 kuvaa opiskelijoiden kokemuksia teoriaopetuksen hyödyllisyydestä eri oppimisympäristöissä. Tulosten perusteella opiskelijoiden näkemykset jakautuivat. Osa (10 %) piti teoriaopetusta hyödyllisempänä lähipäivillä, osa (28 %) webinaareissa ja suurin osa (50 %) koki näiden kahden täydentävän toisiaan. Lähiopetuksen hyötynä nähtiin erityisesti vuorovaikutus ja mahdollisuus esittää kysymyksiä sekä osallistua keskusteluihin ja ryhmiin, joiden koettiin tukevan teoreettisten käsitteiden ymmärtämistä. Tällainen oppiminen korostaa oppimisyhteisön merkitystä monimuoto-opetuksessa, sillä yhteisöllinen työskentely tukee opiskelijoiden oppimisprosessia ja syventää heidän ymmärrystään (Kolehmainen ym., 2017, s. 22–23).

Toisaalta ne opiskelijat, jotka kokivat webinaarit hyödyllisempinä, perustelivat kantaansa arjen joustavuudella, ajansäästöllä ja mahdollisuudella omaksua teoriaa omaan tahtiin. Tämä vastaa monimuoto-opetuksen tavoitetta tarjota joustavia ja saavutettavia ratkaisuja erilaisille oppijoille (Loikkanen, 2024). Lisäksi osa opiskelijoista painotti, että teoria kannattaa käsitellä webinaareissa, jotta lähipäivät voidaan käyttää tehokkaammin käytännön taitojen harjoitteluun. Tämä viittaa tarpeeseen pedagogisten ratkaisujen tarkkaan suunnitteluun, jotta opetus tukee oppimisen tavoitteita ja kohderyhmän tarpeita (Nyyssölä, 2022, s. 23–26).

Puolet opiskelijoista koki, että webinaarit ja lähipäivät täydentävät toisiaan, mikä vahvistaa ajatusta siitä, että monimuoto-opetuksen eri muodot voivat tukea toisiaan, kun ne on suunniteltu johdonmukaisesti. Yhdistelmä itsenäistä työskentelyä ja ohjattua oppimista, kuten webinaarit ja lähiopetus, tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden rakentaa osaamistaan vaiheittain (Opetushallitus, n.d.). Opiskelijat voivat ensin perehtyä teoreettisiin sisältöihin itsenäisesti ja sen jälkeen syventää niitä vuorovaikutteisesti ryhmissä tai opettajan johdolla, mikä tukee myös vertaistuen hyödyntämistä oppimisessa (Nevalainen, 2006, s. 22–24).

Osa opiskelijoista kuitenkin koki teoriaopetuksen riittämättömäksi sekä lähi- että etämuodossa, mikä viittaa siihen, ettei teoriaopetuksen laatu tai vuorovaikutus ole ollut kaikissa tilanteissa tavoitteiden mukaista. Tämä tuo esiin tarpeen kehittää teoriaopetuksen rakennetta, jotta se olisi yhtenäisempää, syvällisempää ja paremmin yhdistetty käytännön opetukseen. Teorian ja käytännön yhdistäminen on tärkeää erityisesti ammatillisessa koulutuksessa, kuten tulkkausalalla. Useimmat ammatit edellyttävät vahvoja vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja, joita opiskelijoiden tulisi kehittää jo opintojen aikana (Kilpelä, 2013, s. 35–36). Tulkkaustyössä sosiaaliset taidot, kuten sujuva tiimityöskentely ja kyky mukautua erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ovat keskeisiä ja niitä voidaan tukea vuorovaikutteisella opetuksella sekä yhteistyöhön kannustavilla oppimismenetelmillä (Falk, 2021, s. 40–41).

Miten arvioisit teoriaopintojen hyödyllisyyttä eri oppimisympäristöissä?

Kuvio 4: Teoriaopintojen hyödyllisyys.

Avoimen kysymyksen vastauksissa korostui selkeästi kolme monimuoto-opiskelun suurinta etua, joustavuus, paikkariippumattomuus ja mahdollisuus yhdistää opinnot muuhun elämään, kuten työhön ja perheeseen. Opiskelijat kokivat, että voivat opiskella omalla paikkakunnallaan, omassa tahdissaan ja omaan aikatauluunsa sopivasti, mikä tukee monimuoto-opintojen ideaa yksilöllisestä etenemisestä (Blek ym., 2015, s. 28–29). Monimuoto-opetuksen koettiin soveltuvan erityisesti aikuisopiskelijoille ja perheellisille, joiden elämäntilanteet edellyttävät

joustavuutta. Tämä tukee Opetus- ja kulttuuriministeriön (2021, s. 57–58) käsitystä koulutuksen saavutettavuuden tärkeydestä. Monimuoto-opiskelu mahdollistaa osallisuuden myös niille, jotka eivät voisi osallistua perinteiseen lähiopetukseen. Opiskelijat nostivat esiin myös sen, että monimuoto-opiskelu mahdollistaa työn ja opintojen yhdistämisen mikä parantaa taloudellista tilannetta ja tukee elämänhallintaa. Tämä vahvistaa Hofmannin (2018) näkemystä siitä, että digitaaliset oppimisympäristöt laajentavat opiskelun mahdollisuuksia ja edistävät yksilöllisiä opintopolkuja.

Vastaajat korostivat myös verkostoitumisen ja yhteisöllisyyden merkitystä. Opiskelijoiden erilaiset taustat ja eri paikkakunnilta tuleminen koettiin oppimista rikastuttavana. Vaikka opiskelu on osittain itsenäistä, ryhmätyöt ja keskustelut mahdollistavat vertaistuen. Tämä tukee Kolehmainen ym. (2017, s. 22–23) näkemystä siitä, että oppimisyhteisö vahvistaa oppimista ja hyvinvointia. Sosiaaliset taidot, joita kehitetään monimuoto-opinnoissa vertaistuen ja ryhmätyön kautta, ovat keskeisiä myös työelämässä (Opetushallitus, 2019, s. 28–34). Tulkkialalla ne ovat erityisen tärkeitä kuten Falkin (2021, s. 40–41) tutkimus osoittaa, tulkki tarvitsee kykyä toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja rakentaa luottamusta.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että opiskelijat kokevat monimuoto-opiskelun edistävän koulutuksen saavutettavuutta ja soveltuvan hyvin erilaisiin elämäntilanteisiin. Se tukee itseohjautuvuutta, mutta tarjoaa myös sosiaalista vuorovaikutusta ja ammatillista kasvua. Tällainen opetusmuoto vastaa hyvin nykypäivän työelämän ja yhteiskunnan vaatimuksiin.

Kysyimme myös monimuoto-opiskelun haasteista. Opiskelijoiden mukaan monimuoto-opiskelun suurimpia haasteita ovat itsenäisen opiskelun suuri vastuu, käytännön harjoittelun vähäisyys sekä aikataulujen ja työelämän yhteensovittaminen. Opiskelijat kokivat, että heidän tulee itse hallita aikataulunsa ja pysyä perillä tehtävistä ilman jatkuvaa tukea. Tuki opettajilta koettiin vähäisemmäksi kuin perinteisessä päiväopetuksessa, ja motivaation ylläpitäminen oli haastavaa ilman säännöllistä lähiohjausta. Tämä tukee näkemystä, jonka mukaan monimuoto-opiskelu vaatii opiskelijalta vahvaa itseohjautuvuutta, ajanhallintaa ja motivaatiota (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8).

Monet opiskelijat kokivat, että käytännön harjoittelu, erityisesti viittomakielen ja kommunikaatiomenetelmien osalta, jäi liiaksi opiskelijan vastuulle. Monimuotototeutuksen tulisi yhdistää teoria ja käytäntö siten, että esimerkiksi käytännön taidot opitaan lähiopetuksessa (Blek ym., n.d.). Opiskelijat kokivat, että tämä ei toteutunut riittävästi. Monimuoto-opiskelua pidetään yleisesti joustavana opiskelumuotona, mutta opiskelijoiden kokemusten mukaan pakolliset webinaarit ja lähipäivät voivat vaikeuttaa työssäkäynnin ja opiskelun yhteensovittamista. Tämä tuo esiin ristiriidan monimuotototeutuksen mahdollistaman joustavuuden ja käytännön toteutuksen välillä (Blek ym., 2015, s. 28–29).

Opiskelijat toivat esiin myös haasteita opettajien saavutettavuudessa ja ohjauksen selkeydessä. Heidän mukaansa tehtävien ohjeistukset olivat toisinaan epäselviä, eikä tarvittavaa tukea ollut aina saatavilla. Monimuoto-opetuksen onnistunut toteutus edellyttää, että opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon pedagogiset ja tekniset ratkaisut, jotta opetus vastaa opiskelijoiden tarpeita (Nyyssölä, 2022, s. 23–26). Tekniset ongelmat, kuten oppimisalustojen epäselvyys ja webinaarien yhteysongelmat, lisäsivät opiskelijoiden kuormitusta ja turhautumista. Digitalisaatio mahdollistaa uudenlaisia tapoja oppia, mutta tuo mukanaan myös haasteita erityisesti vuorovaikutuksen ja vertaistuen toteutumisessa verkko-opetuksessa (Venäläinen, 2020, s. 7).

Vaikka monimuoto-opiskelu tarjoaa potentiaalia yksilölliseen ja joustavaan oppimiseen, sen onnistunut toteuttaminen edellyttää huolellista suunnittelua ja toimivaa ohjausta. Monimuoto-opiskelu rakentuu eri opetusmenetelmien yhdistelmästä, joiden on tarkoitus täydentää toisiaan ja tukea opiskelijan oppimista kokonaisvaltaisesti (Opetushallitus, n.d.-a). Opiskelijoiden kokemusten perusteella tämä yhteensovittaminen ei ole kaikilta osin toteutunut käytännössä.

5.2 Verkko-opinnot

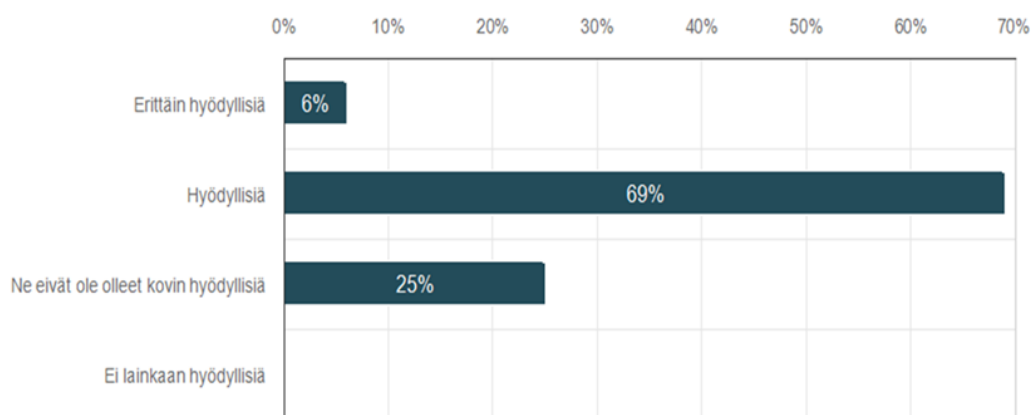
Kuviosta 5 käy ilmi, että suurin osa opiskelijoista koki aikaan sidotut webinaarit hyödyllisiksi oppimisensa kannalta 69 % opiskelijoista piti niitä hyödyllisinä ja 6 % opiskelijoista erittäin hyödyllisinä, kun taas 25 % vastanneista ei kokenut niitä kovin hyödyllisiksi. Monien mukaan webinaarit toivat opiskeluun rytmiä ja rakennetta, helpottivat keskittymistä ja tukivat itseohjautuvuuden haasteita. Myös vuorovaikutus ja valmistautumisen selkeys nousivat esiin

positiivisina tekijöinä. Erittäin hyödylliseksi vastanneet kokivat reaaliaikaisen osallistumisen motivoivampana kuin tallenteen katsomisen, joka saattoi helposti jäädä tekemättä. Kritiikkiä esitettiin kuitenkin muun muassa teorian vähäisyydestä, webinaarien aikatauluista sekä siitä, että luentomaiset sisällöt olisi voitu toteuttaa tallenteina.

Opiskelijoiden kokemusten perusteella aikaan sidotut webinaarit voivat parhaimmillaan tukea oppimista tuomalla opiskeluun rytmiä, vahvistamalla motivaatiota ja tarjoamalla mahdollisuuksia vuorovaikutukseen. Webinaarit voivat heikentää opiskelukokemusta, mikäli niiden sisältö jää pintapuoliseksi tai ajoitus ei ole yhteensopiva opiskelijoiden työelämän vaatimusten kanssa. Tämä korostaa tarvetta pedagogisten, rakenteellisten ja teknisten ratkaisujen huolelliseen yhteensovittamiseen, jotta monimuoto-opetus tukee oppimisen tavoitteita ja vastaa opiskelijoiden tarpeisiin (Nyyssölä, 2022, s. 23–26). Lisäksi opetuksen tulisi edistää saavutettavuutta ja mahdollistaa yksilölliset oppimispolut (Loikkanen, 2024).

Opiskelijoiden esiin nostamien kokemusten perusteella voidaan tunnistaa useita konkreettisia kehitysehdotuksia, jotka voisivat parantaa monimuoto-opetuksen toimivuutta. Ensinnäkin tehtävien ja aikataulujen ohjeistusta tulisi selkeyttää, jotta itseohjautuva opiskelu olisi sujuvampaa. Toiseksi käytännön taitojen, kuten viittomakielen ja kommunikointimenetelmien, oppiminen tulisi järjestää mahdollisimman paljon lähiopetuksena. Kolmanneksi webinaarien ajankohdissa tulisi huomioida opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet, esimerkiksi tarjoamalla vaihtoehtoja tai mahdollisuus katsella tallenteita. Erityisesti luentopainotteiset webinaarit voitaisiin toteuttaa tallenteina, jolloin opiskelijat voisivat hyödyntää niitä joustavammin omien aikataulujensa mukaan.

Miten arvioisit aikaan sidottujen webinaarien roolia omassa oppimisessäsi?

Kuvio 5. Aikaan sidotut webinaarit.

Avoimella kysymyksellä keräsimme opiskelijoiden mielipiteitä verkko-opintojen toteutuksesta. Vastausten perusteella opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä verkko-opintojen etenemisen selkeyteen ja kokivat opinnot pääosin toimiviksi. Monimuoto-opetuksen keskeisenä vahvuutena pidetäänkin sen joustavuutta ja mahdollisuutta sovittaa opiskelu yhteen muun elämän, kuten työn ja perhe-elämän kanssa (Blek ym., 2015, s. 28–29). Tämä näkyy myös opiskelijoiden palautteessa, jossa webinaarit ja selkeät verkkototeutukset tukivat itsenäistä opiskelua.

Kuitenkin esiin nousi myös useita kehityskohteita. Vuorovaikutuksen vähäisyys erityisesti pienryhmätehtävissä koettiin haasteellisena. Tämä on merkittävä huomio, sillä oppimisyhteisöllä ja vertaistuellalla on keskeinen rooli opiskelumotivaation ja ammatillisen identiteetin rakentumisessa (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8). Humakin käyttämä verkkoympäristö Hoodle koettiin epäselväksi tehtävänantojen, aikataulujen ja palautuspäivien osalta. Tämä korostaa sitä, kuinka tärkeää on suunnitella monimuoto-opetuksen rakenteet pedagogisesti ja teknisesti toimiviksi, jotta opiskelijan oppimispolku on selkeä ja saavutettava (Nyyssölä, 2022, s. 23–26).

Webinaarien osalta palaute oli kaksijakoista. Kokonaiset webinaaripäivät koettiin hyödyllisemmiksi opiskelun rytmittämisen kannalta, kuin yksittäiset tunnit siellä täällä, mutta samalla pitkät luentomaiset jaksot heikensivät jaksamista. Tämä tukee ajatusta siitä, että monimuoto-opetuksen suunnittelussa tulisi huomioida pedagogiset menetelmät ja vuorovaikutteisuuden lisääminen, jotta opiskelijat pysyvät motivoituneina ja aktiivisina oppijoina (Loikkanen, 2024). Toiminnallisemmat webinaarit ja keskustelulle varattu aika nähtiin keinoina tukea jaksamista ja osallisuutta. Lisäksi opiskelijat toivoivat, että poissaoloja ei tarvitsisi korvata ylimääräisillä tehtävillä, sillä tämä kuormittaa opiskelijaa entisestään.

Kurssien työmäärän epätasaisuus nousi esiin epäkohdaksi. Vaikka kurssit olivat opintopistemäärältään samanarvoisia, niiden vaativuus ja työmäärä eivät vastanneet toisiaan. Tämä osoittaa tarpeen tarkastella opintojen rakenteellista yhdenvertaisuutta ja työmäärän suhteuttamista opintopistemääriin. Jotta monimuoto-opetus olisi toimiva ja opiskelijalähtöinen, tulee sen rakenteiden tukea opiskelijan motivaatiota, ajanhallintaa ja jaksamista, ei kuormittaa liiallisesti tai epäselvästi suunnitellun toteutuksen kautta.

Opiskelijoiden kehittämisideoita kartoittanut avoin kysymys toi esiin useita konkreettisia parannusehdotuksia verkko-opintojen toteutukseen. Vastauksissa korostui erityisesti joustavuuden ja selkeyden merkitys monimuoto-opetuksessa. Monimuoto-opetuksen ydinajatus on, että se mahdollistaa opiskelun ajasta ja paikasta riippumatta, mutta sen onnistuminen vaatii huolellisesti suunniteltuja rakenteita ja pedagogisia ratkaisuja (Blek ym., 2015, s. 28–29). Opiskelijat toivoivat selkeämpää linjaa webinaarien tallenteiden saatavuuteen. Tallenteiden koettiin lisäävän joustavuutta ja tukevan opiskelua erityisesti silloin, kun elämäntilanne tai harjoittelu estää reaaliaikaisen osallistumisen. Lisäksi ehdotettiin etukäteen nauhoitettuja opetusvideoita, jotka mahdollistaisivat opiskelun yksilöllisessä tahdissa. Tällaiset ratkaisut tukevat monimuoto-opetuksen saavutettavuutta ja yksilöllisiä oppimispolkuja (Loikkanen, 2024). Harjoittelujaksojen aikana järjestettävät pakolliset webinaarit nähtiin ongelmallisina. Tämä osoittaa tarpeen ajoittaa verkko-opetuksen vaatimuksia opiskelijan kokonaisuormitusta ajatellen. Opetuksen joustavuus ja rakenteellinen toimivuus ovat erityisen tärkeitä työelämässä oleville tai perheellisille opiskelijoille, joille opintojen sovittaminen muuhun elämään on usein tasapainottelua (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8).

Opiskelijat toivoivat myös parannuksia verkkoympäristö Moodleen, etenkin tehtävänantojen selkeyteen ja aikataulujen ajantasaisuuteen. Tämä viittaa siihen, että tekniset ratkaisut eivät yksin riitä, vaan niiden käyttö edellyttää opettajilta vahvaa verkkopedagogista osaamista (Erola Sundholm, 2020, s.10). Vastausten mukaan opettajien digipedagogisiin taitoihin kaivataan lisäkoulutusta. Tämä tukee monimuoto-opetuksen laatua ja varmistaa, että opetus vastaa opiskelijoiden tarpeita myös verkossa (Nyyssölä, 2022). Lisäksi tuotiin esiin kurssien työmäärien tasapuolisuus, opiskelijat kokivat, että saman opintopistemäärän kurseissa voi olla huomattavia eroja työmäärässä. Tämä epätasaisuus voi heikentää opiskelijoiden kokemusta opetuksen oikeudenmukaisuudesta ja vaikuttaa opiskelumotivaatioon. Myös webinaarien ajankohdat nousivat esiin saavutettavuuden näkökulmasta. Ilta-aikaan järjestettävät webinaarit nähtiin keinoina parantaa opiskelun ja työelämän yhteensovittamista.

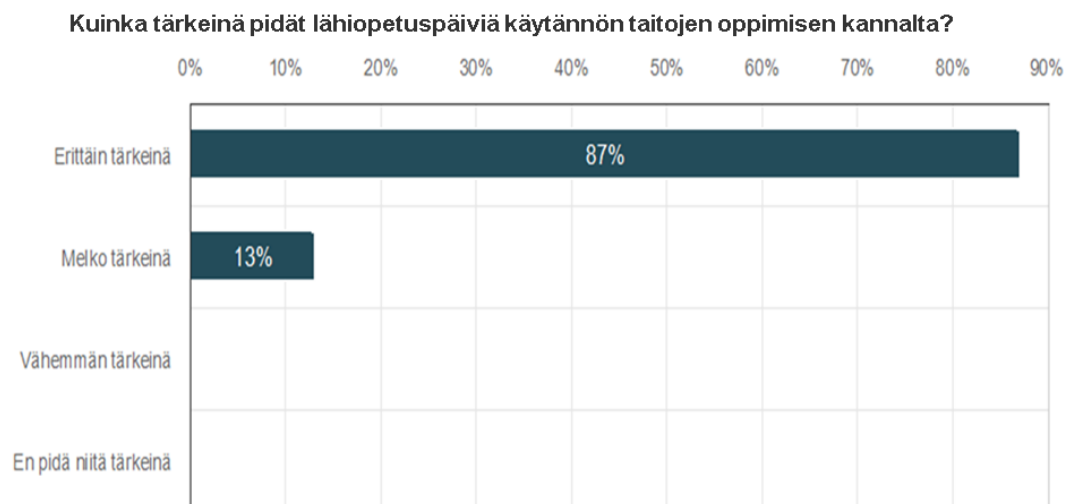
Lopuksi mainittiin tarve yhdenmukaisuudelle webinaarilinkkien jakamisessa. Linkkien hajanaisuus eri paikkoihin koettiin luovan turhaa kuormitusta ja vaikeuttavan opiskelun

sujuvuutta. Opintojen selkeyttä voidaan tukea yhtenäistämällä käytänteitä ja varmistamalla, että kaikki oleellinen tieto löytyy järjestelmällisesti samasta paikasta.

5.3 Lähiopetuspäivät ja niiden merkitys

Kuviossa 6 esitetään lähiopetuspäivien merkitys käytännön taitojen oppimisessa. Kyselyssä suurin osa opiskelijoista 87 % piti lähiopetuspäiviä erittäin tärkeinä käytännön taitojen oppimisen kannalta ja 13 % opiskelijoista piti niitä melko tärkeinä. Tämä korostaa monimuoto-opetuksen erilaisten opetusmuotojen tärkeyttä, erityisesti käytännön taitojen kehittämisessä. Monimuotototeutuksessa yhdistyvät lähiopetuksen ja verkko-opetuksen edut (Blek ym., 2015, s. 28–29, mutta käytännön taitojen, kuten viittomakielen ja kommunikointimenetelmien, oppiminen vaatii erityisesti lähiopetusta, jossa opiskelijat voivat harjoitella vuorovaikutustaitoja ja saada välitöntä palautetta (Nummila, 2022, s.14).

Tämä tulos tukee teoriaa, jonka mukaan monimuotototeutuksessa on tärkeää yhdistää eri opetusmuodot niin, että ne tukevat opiskelijan oppimista kokonaisvaltaisesti (Blek ym., n.d.). Lähiopetuspäivät mahdollistavat opiskelijoiden osallistuvan aktiivisesti ja kehittävän käytännön taitoja, joita ei voida täysin siirtää verkkoon. Tällöin opiskelijat voivat vahvistaa ammatillisia valmiuksiaan ja saada käytännön kokemusta, joka on olennainen osa puhevalmiuksien ja kommunikointi-ohjauksen opintoja.

Kuvio 6. Lähiopetuspäivien merkitys käytännön taitojen oppimisessa.

Kokemukset lähiopetuspäivien määrän riittävydestä käytännön taitojen oppimisesta jakautuivat. Opiskelijoiden vastauksista käy ilmi, että vaikka suurin osa koki lähiopetuspäivien määrän pääosin riittäväksi, niiden toteutuksessa nähtiin useita kehityskohteita. Vain 28 % piti nykyistä määrää riittävänä ja jopa 53 % toivoi joko lisää päiviä tai niiden sisällöllistä kehittämistä. Tämä tukee käsitystä siitä, että monimuoto-opetuksen onnistunut toteutus vaatii pedagogisten ratkaisujen lisäksi opetussisältöjen huolellista kohdentamista oikeaan opetusmuotoon (Loikkanen, 2024). Käytännön taitojen, kuten viittomakielen ja kommunikointimenetelmien, oppiminen vaatii konkreettista harjoittelua ja ohjausta, jota verkko-opiskelu ei pysty täysin tarjoamaan.

Monimuoto-opetuksessa on tärkeää sovittaa yhteen opiskelijoiden yksilölliset tarpeet ja opintojen tavoitteet, jolloin esimerkiksi teoriaopetuksen siirtäminen verkkoon ja lähipäivien keskittäminen käytännön harjoitteluun olisi perusteltua (Nyyssölä, 2022, s. 23–26). Opiskelijoiden mukaan tämä voisi parantaa lähipäivien vaikuttavuutta ja helpottaa ajanhallintaa erityisesti silloin, kun matkustaminen tuo lisäkuormitusta. Lisäksi vertaisoppimisen mahdollisuus ja opettajalta saatu välitön palaute ovat tekijöitä, jotka tukevat oppimista lähiopetuksessa (Blek ym., 2015, s. 28–29).

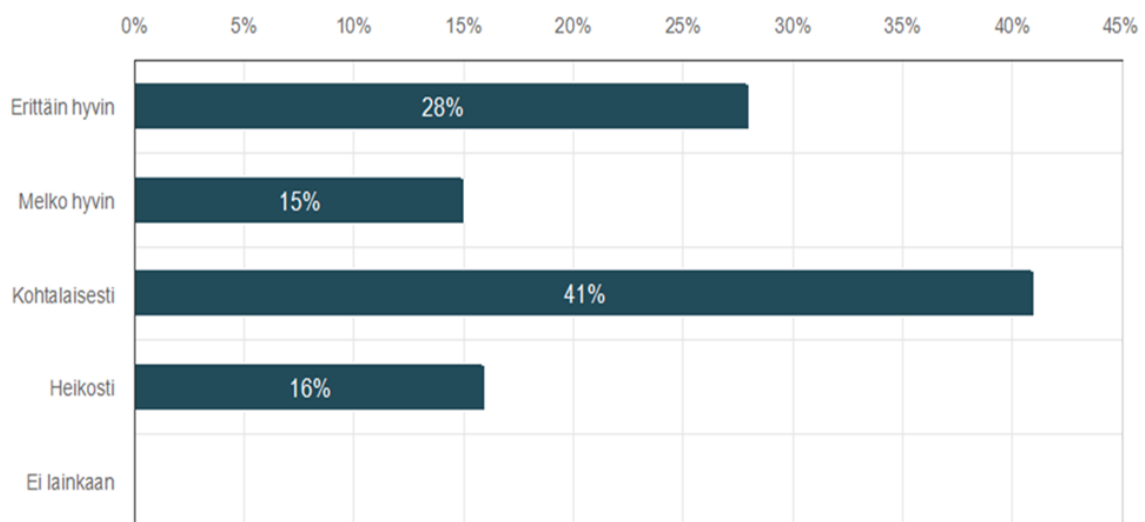
Opiskelijoiden kokemusten perusteella voidaan todeta, että käytännön taitojen opettamisen tehokkuus ei riipu ainoastaan lähipäivien määrästä, vaan myös niiden sisällön tarkoituksenmukaisuudesta. Tämä korostaa suunnittelun merkitystä, opetuksen tulisi vastata työelämän tarpeisiin ja mahdollistaa opiskelijoille motivoivan oppimispolun (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8).

Kuvion 7 tulokset osoittavat, että opiskelijoiden kokemukset lähiopetuspäivien sisällön vaikutuksesta käytännön taitojen oppimiseen vaihtelevat merkittävästi: 44 % koki sisällön tukeneen oppimista hyvin tai melko hyvin, mutta 41 % piti tukea vain kohtalaisena ja 16 % riittämättömänä. Tämä viittaa siihen, että opetuksen toteutuksessa ei ole saavutettu kaikilta osin opiskelijalähtöisyyttä, jota pidetään tärkeänä monimuoto-opetuksessa (Loikkanen, 2024).

Koska kysymyksessä ei ollut mahdollisuutta perustella vastausta, emme voi suoraan tietää, mitkä syyt vaikuttivat siihen, että osa vastaajista piti lähiopetuspäivien sisältöä riittämättömänä. Opiskelijoiden aiemmissa vastauksissa mainitut haasteet, kuten teoriaopetuksen liiallinen määrä lähipäivillä sekä vähäinen mahdollisuus käytännön taitojen harjoitteluun voivat osaltaan selittää, miksi osa opiskelijoista ei kokenut oppineensa riittävästi käytännön taitoja lähipäivien aikana. Teoreettinen sisältö, joka ei ole suoraan sidoksissa taitojen harjoitteluun, saattaa heikentää opiskelijan motivaatiota (Nyyssölä, 2022, s. 24). Oppimista tukee parhaiten sellainen opetus, jossa teoria ja käytäntö yhdistyvät (Leinonen & Parkkinen, 2020, s. 8).

Opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, kuten aiempi osaaminen ja omatoiminen harjoittelu, voivat vaikuttaa myös siihen, miten lähipäivien sisältö koetaan. Tämä korostaa tarvetta yksilöllisiin oppimispolkuihin, joiden huomioiminen on keskeinen osa saavutettavaa ja joustavaa korkeakouluopetusta (Blek ym., 2015, s. 12). Yhteenvedona voidaan todeta, että vaikka lähiopetuspäivillä on selvä merkitys käytännön taitojen oppimisessa, niiden sisältöä tulisi tarkastella kriittisesti ja kehittää suuntaan, joka mahdollistaa suunnitelmallisen, ohjatun ja opiskelijälähtöisen harjoittelun.

Kuinka hyvin lähiopetuspäivien sisältö on tukenut käytännön taitojen oppimista (esim. tulkkausharjoitukset, viittomakielen harjoittelu, kommunikoinnin apuvälineiden käytönharjoittelu)?

Kuvio 7. Lähiopetuspäivien sisältö.

Avoimen kysymyksen avulla pyysimme kehittämisideoita lähiopetuspäiville. Opiskelijat nostivat esiin useita kehitysehdotuksia. Vastausten perusteella toiveet keskittyivät erityisesti käytännön harjoittelun lisäämiseen, opetuksen sisällön suunnitteluun ja lähiopetuksen rakenteellisiin muutoksiin. Esiin nousi neljä konkreettista kehitysehdotusta, jotka avataan seuraavaksi.

1. Enemmän käytännön harjoittelua ja vähemmän teoriaa: Lähiopetuspäivien tulisi keskittyä pääasiassa käytännön taitojen harjoitteluun, kuten tulkkaukseen, viittomakieleen ja kommunikointimenetelmiin. Opiskelijat toivoivat, että teoriaopetus siirrettäisiin kokonaan webinaareihin tai lähipäivillä käytäisiin vain kertaus aiemmin webinaareissa opiskellusta teoriasta, jotta lähiopetus voitaisiin hyödyntää aktiiviseen harjoitteluun. Kun lähipäivät keskitetään taitojen harjoitteluun, opiskelijoilla on mahdollisuus kehittää osaamistaan vuorovaikutteisessa ja ohjatussa ympäristössä, mikä edistää oppimismotivaatiota (Loikkanen, 2024).
2. Selkeämpi ja paremmin suunniteltu lähipäivien sisältö: Opiskelijat kokivat, että lähipäivien sisällöt eivät aina olleet johdonmukaisesti suunniteltuja, vaan ne saattoivat olla hajanaisia tai päällekkäisiä jo käsiteltyjen asioiden kanssa. Käytännön harjoittelulle pitäisi olla selkeät tavoitteet ja strukturoitu eteneminen. Loikkasen (2024) mukaan johdonmukainen ja tavoitteellinen opintosuunnittelu tukee opiskelijan ammatillista kasvua ja edistää vastuullista oppimista. Jäsennelty sisältö, jossa taitojen kehittämiseksi asetetaan selkeät tavoitteet ja eteneminen on suunnitelmallista, lisää oppimisen tehokkuutta.
3. Enemmän asiantuntijavierailuja ja ajankohtaisia menetelmiä: Vastauksissa nousi esille myös se, että opetuksen järjestystä tulisi uudistaa niin, että tärkeät asiantuntijavierailut ja keskeiset menetelmät esiteltäisiin jo opintojen alkuvaiheessa. Opiskelijat toivoivat myös enemmän vierailevia asiantuntijoita ja ammattilaisia kentältä. Oppimisympäristöä voidaan rikastuttaa tuomalla siihen monipuolisia asiantuntijavierailijoita ja monipuolisia työelämäyhteyksiä, jotka tarjoavat aitoja oppimiskokemuksia (Nyyssölä, 2022, s. 29). Ajankohtaisten menetelmien opettaminen nähtiin tärkeänä kehityskohteenä. Lähiopetuspäivien haluttiin olevan mahdollisimman tiiviitä niin, ettei

tuntien väliin jäisi ylimääräistä tuntia. Näin päivät voitaisiin hyödyntää tehokkaammin opetukseen.

4. Lisää välineitä ja materiaaleja käytännön harjoitteluun: Käytännön harjoitteluun liittyvien välineiden, kuten viittomakielen harjoittelumateriaalien ja kommunikoinnin apuvälineiden saatavuus koettiin puutteelliseksi. Tämänhetkinen kokemus oli, että sovellukseen saadaan tunnukset ja ohjeistetaan kokeilemaan itsenäisesti tai aitojen kokemusten sijaan opiskelijoita kehoitetaan itse asettumaan tulkin ja puhevammaisen asiakkaan asemaan. Tärkeänä kehityskohteenä nousi esille, että opetuksessa käytettävät laitteet tulisi päivittää ajantasaisiksi, jotta ne vastaavat työelämän nykyisiä tarpeita ja vaatimuksia. Opiskelijat toivoivat, että heillä olisi mahdollisuus harjoitella menetelmiä alan ammattilaisten kanssa. Opiskelijoilla oli kokemus, että opettajien oma käytännön kokemus esimerkiksi kommunikaation apuvälineiden käytöstä ei ole riittävää. Oppimisen merkityksellisyys ja motivaatio kasvavat, kun opiskelija pääsee toimimaan todellisissa tilanteissa asiantuntevassa ohjauksessa (Loikkanen, 2024).

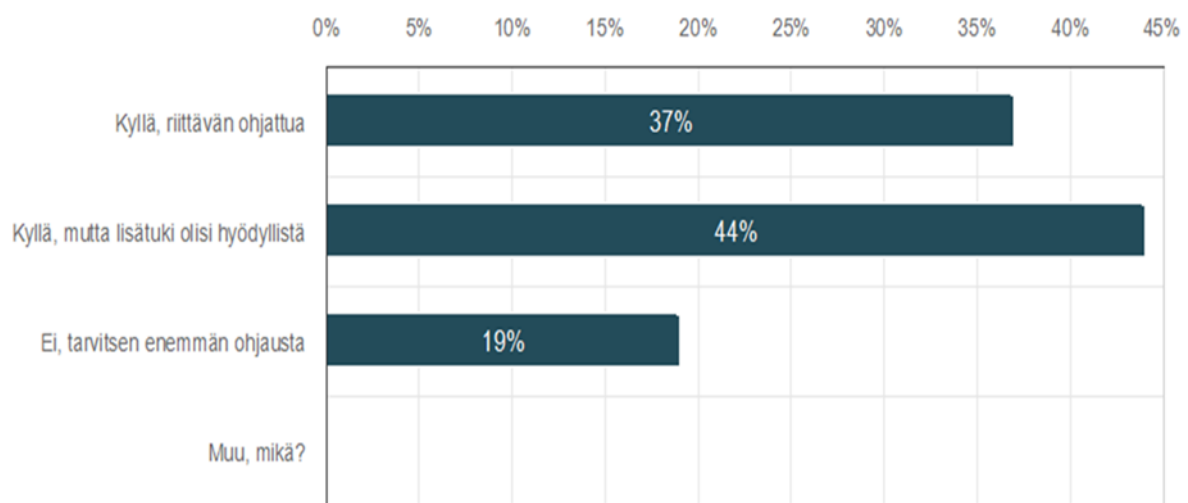
Kehitysehdotukset osoittavat, että opiskelijat arvostavat aktiivista ja ohjattua oppimista, jossa lähiopetuspäivien sisältö suunnitellaan tukemaan nimenomaan niitä taitoja, joita on hankala opetella etänä. Teorian siirtäminen verkkoon vapauttaisi lähipäivien resurssit tehokkaaseen käytännön harjoitteluun. Tällainen muutos olisi askel kohti opiskelijälähtoisempää ja työelämälähtöistä monimuoto-opetusta.

5.4 Haasteet ja kehitysehdotukset monimuoto-opetuksessa

Kuvion 8 mukaan opiskelijoiden kokemukset itsenäisen opiskelun ohjauksesta verkko-opintojen yhteydessä vaihtelivat. Vastaajista 37 % koki saaneensa riittävästi ohjausta, kun taas 44 % olisi kaivannut lisätukea, ja 19 % koki ohjauksen riittämättömäksi. Koska kysymyksessä ei ollut mahdollisuutta perustella vastauksia, ei voida yksiselitteisesti arvioida kokemusten taustasyitä. Kuitenkin muiden kyselyn kohtien perusteella opiskelijat mainitsivat haasteita muun muassa tehtävänantojen epäselvyydessä ja opettajien tavoitettavuudessa. Itsenäinen opiskelu verkko-opinnoissa vaatii opiskelijalta oma-aloitteisuutta ja itseohjautuvuutta (Opetushallitus, n.d.), mikä voi osaltaan vaikuttaa koettuun ohjauksen tarpeeseen. Monimuotototeutuksessa oppimisprosessi yhdistää itsenäisen opiskelun ja opettajan sekä

vertaisryhmän tuen. Opettajan rooli on keskeinen, sillä hän luo ympäristön, joka tukee opiskelijan itseohjautuvuutta ja motivaatiota (Luostarinen & Peltomaa, 2016, s. 136–138). Tulosten perusteella ohjauksen määrää ja saavutettavuutta voisi kehittää, jotta kaikki opiskelijat saisivat tarvitsemansa tuen itsenäiseen opiskeluun. Erityisesti selkeät tehtävänannot ja ohjeistukset voivat auttaa opiskelijoita suoriutumaan paremmin verkkokursseilla ilman, että he joutuvat etsimään vastauksia itsenäisesti.

Koetko, että itsenäinen opiskelu verkko-opintojen yhteydessä on ollut riittävän ohjattua?

Kuvio 8. Itsenäinen opiskelu.

Kysyimme opiskelijoilta millaisia haasteita he ovat kokeneet monimuoto-opiskelussa. Opiskelijoiden vastausten perusteella monimuoto-opiskelussa puhevammaisten tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi nousi esiin myös jo aiemmin mainittuja haasteita. Merkittävänä haasteina pidettiin opintojen kuormittavuutta ja aikataulutuksen ongelmia. Pakollisten webinaarien määrä ja ajoittuminen hankaloittavat erityisesti vuorotyötä tekevien opiskelijoiden arkea ja lukujärjestysten myöhäinen julkaisu vaikeuttaa opintojen ja muun elämän yhteensovittamista. Harjoittelujaksot aiheuttavat kuormitusta, sillä harjoittelut ovat tuntimääriltään laajoja ja samaan aikaan pitäisi suorittaa muita opintojaksoja. Opiskelijat kokevat, että joutuvat tekemään valintoja eri tehtävien välillä, mikä voi johtaa siihen, että tehtäviä palautetaan kiireessä, ilman mahdollisuutta panostaa niihin halutulla tavalla. Harjoittelupaikkojen löytäminen oli ollut monelle vaikeaa ja harjoitteluissa ei aina ole

mahdollista saada ohjausta alan ammattilaisilta. Tämän koettiin vaikuttavan oppimisen laatuun ja heikentävän opiskelijoiden ammatillista varmuutta.

Lisäksi opetuksen ja ohjauksen laatu herätti kritiikkiä. Tehtävien ohjeistukset koettiin usein epäselviksi, palautetta sai niukasti ja lehtoreihin oli vaikea saada yhteyttä. Usein myös arviointi ja ohjeistus eivät vastanneet toisiaan erityisesti, jos ne tulivat eri lehtoreilta. Tekniset haasteet nousivat esiin verkkoalustojen käytössä ja tehtävien palautustavoissa. Opiskelijat kokivat, että tehtävien tekninen toteutus vei suhteettoman paljon aikaa varsinaiseen sisältöön nähden ja haasteita lisäsi se, että tehtäville oli käytössä useita eri palautusalustoja, mikä teki palauttamisesta monimutkaista ja aikaa vievää. Lisäksi opiskelijat toivat esiin puutteita käytännön harjoittelun määrässä. Puhetta tukevien ja korvaavien menetelmien opetus jäi joidenkin vastaajien mukaan liian pinnalliseksi, eikä koulutus näin ollen tarjonnut riittäviä valmiuksia työelämään. Myös opintojen sisältörakenteessa nähtiin kehittämistarpeita esimerkiksi yrittäjyyttä ja kehittämisosaamista käsittelevät kurssit voisivat olla tiiviimmin koottuna, jolloin opintojen rakenne olisi selkeämpi.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että monimuoto-opetuksen kehittämisessä tulisi vahvistaa opiskelijalähtöisiä käytänteitä, kuten selkeitä ohjeistuksia, ennakoitavia aikatauluja sekä riittävää ohjausta ja palautetta. Opiskelijoiden kokeman kuormituksen vähentämiseksi on tärkeää huolehtia siitä, että itsenäinen ja ohjattu oppiminen ovat tasapainossa ja tukevat opiskelijan oppimisprosessia. (Opetushallitus, n.d.-c.)

Kysymyksessä 17 kartoitettiin, mitä opintoja opiskelijat kokivat koulutuksessa olleen liian vähän. Keskeisimmät puutteet liittyivät käytännön taitojen harjoitteluun, viittomakielen opetukseen sekä puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien eli AAC-menetelmien (Augmentative and Alternative Communication) harjoitteluun. Erityisesti tulkkauksen harjoittelua olisi kaivattu enemmän todellisissa tilanteissa ja työelämälähtöisissä ympäristöissä. Viittomakielen opetuksen määrää pidettiin riittämättömänä, vaikka esimerkiksi tukiviittomat ovat keskeinen osa alan työtä. Opiskelijat kokivat, että viittomakielen harjoittelu jäi liian paljon itsenäisen opiskelun varaan, mikä teki oppimisesta haastavaa. Opiskelijat kokivat, että viittomakielisiä kohtaamisia ja kielikylpymahdollisuuksia tulisi olla enemmän, jotta kielen oppiminen olisi tehokkaampaa ja monipuolisempaa. Opiskelijat kokivat AAC-menetelmien opetuksen riittämättömäksi. Erityisesti erilaisten kommunikointisovellusten ja -

laitteiden käytännön harjoittelua kaivattiin lisää, sillä teoreettinen tieto näistä menetelmistä koettiin kattavaksi, mutta käytännön soveltaminen jäi liian vähäiseksi.

Vastauksista voidaan todeta, että koulutukseen tulisi lisätä enemmän käytännön harjoittelua, viittomakielen opetusta erityisesti laajemman viittomavaraston opetusta ja AAC-menetelmien käytön harjoittelua. Työelämälähtöistä opetusta ja konkreettisia harjoituksia, kuten tulkkaustilanteita oikeiden asiakkaiden kanssa sekä erilaisten sovellusten harjoittelua tulisi lisätä. Opiskelijoiden kokemukset eivät täysin vastaa Opintopolussa Humakin esiintuomaa työelämälähtöistä ja käytännönläheistä opiskelua (Opetushallitus, n.d.-a).

Kokemuksia kysyttiin myös siitä, mitä opintoja opiskelijat kokivat olevan liikaa koulutuksessa. Opiskelijoiden mielestä koulutuksessa ei yleisesti ollut liikaa opintoja, mutta tietyt osa-alueet koettiin liiallisiksi, samankaltaisiksi tai päällekkäisiksi. Erityisesti yrittäjäyys nousi esiin, sillä moni koki sen painottuvan liikaa, kursseja oli useita ja yrittäjäysteemoja käsiteltiin myös muilla opintojaksoilla. Kehittämistyön kurssit nousivat myös esiin, opiskelijoiden mielestä kurssit voisi yhdistää yhdeksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Viittomakielen ja sen historian opetuksen koettiin saavan liian suuren painoarvon suhteessa tukiviittomiin ja viittomasanastoon, joita opiskelijat kokivat tarvitsevansa enemmän työelämässä. Myös viittomakielisten luentojen tulkkauksen tarpeellisuus nousi vastauksissa esiin. Osa opiskelijoista koki, että viittomakieltä oppisi paremmin ilman jatkuvaa tulkkausta. Opiskelijat kokivat, että esseet ja raportit olivat osittain tarpeettoman laajoja, eikä niiden tekeminen aina tukenut konkreettista oppimista. Lisäksi kirjoittaminen arvioitiin osittain turhaksi, koska se ei kaikkien mielestä kuvasta asian osaamista. Lisäksi osa opiskelijoista koki, että kirjoittaminen ei aina ole paras tapa osoittaa osaamista, eikä se heidän mielestään täysin vastaa käytännön taitojen hallintaa.

Vastauksista voidaan todeta, että koulutusta tulisi kehittää vastaamaan paremmin opiskelijoiden tarpeita ja työelämän vaatimuksia. Yrittäjäyysopintojen laajuus tulisi suhteuttaa koulutuksen tavoitteisiin ja niitä voisi tarjota valinnaisina sitä haluaville. Viittomakielen opetus voitaisiin kohdentaa enemmän käytännön sanaston ja tukiviittomien hallintaan, jotta opetus tukisi paremmin työelämässä tarvittavaa osaamista. Sisällöllisesti samankaltaiset kurssit voisi yhdistää järkeviksi kokonaisuudeksi, kuten kehittämiskurssien kohdalla on jo osittain tehty uudessa opetussuunnitelmassa (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-d). Teoreettisia

oppimistehtäviä ja arviointikäytäntöjä kannattaa tarkastella kriittisesti ja pohtia, miten ne palvelevat käytännön oppimista. Osaamisen osoittamisen muotoja voisi monipuolistaa esseiden ja raporttien sijaan.

Opiskelijoilta kysyttiin, miten monimuoto-opetusta voisi kehittää vastaamaan paremmin heidän tarpeitaan. Vastauksissa korostuivat erityisesti käytännön taitojen ja työelämävalmiuksien vahvistamisen tarve. Opiskelijat toivoivat opetukseen lisää käytännön harjoituksia ja enemmän työelämälähtöistä sisältöä, erityisesti kommunikaatiomenetelmien yksilöllistämiseen ja kommunikaatio-ohjaajan työn konkreettisiin vaatimuksiin liittyen. Tällaiset toiveet heijastelevat tarvetta vahvempaan yhteyteen opintojen ja työelämän välillä. Monimuoto-opiskelu tarjoaa mahdollisuuden yksilölliseen oppimiseen ja joustavuuteen, mutta sen onnistunut toteutus edellyttää myös työelämälähtöisiä sisältöjä, jotka tukevat opiskelijoiden ammatillista kasvua (Kilpelä, 2013, s. 35–36).

Moni opiskelija koki tarvitsevansa enemmän tukea harjoittelupaikkojen löytämisessä. Esille nousi toive siitä, että Humak laajentaisi yhteistyökumppaneidensa verkostoa eri puolille Suomea, jotta harjoittelumahdollisuudet eivät keskittyisi vain Kuopioon. Tämä toisi alueellista tasa-arvoa ja parantaisi saavutettavuutta. Laajempi yhteistyöverkosto tukisi myös opiskelijoiden ammatillista kasvua osana oppimisyhteisöä, joka muodostuu opiskelijaryhmän lisäksi työelämässä toimivista ammattilaisista (Kolehmainen ym., 2017, s. 17–24).

Teoriaopintojen ja webinaarien osalta opiskelijat toivoivat, että teoreettinen sisältö käsiteltäisiin ensisijaisesti webinaareissa ennen lähipäiviä, jolloin lähipäivillä voitaisiin keskittyä käytännön soveltamiseen. Lisäksi toivottiin, että webinaarit sijoittuisivat samoille viikonpäiville ja että tallenteita olisi saatavilla enemmän, jotta opinnot voisi joustavammin sovittaa muun elämän aikatauluihin. Nämä toiveet ilmentävät tarvetta opiskelijälähtöisyyteen ja joustavuuteen, jotka ovat monimuoto-opetuksen keskeisiä piirteitä (Grekula ym., 2020).

Viittomakielen opintojen osalta mielipiteet jakautuivat. Osa koki opetuksen määrän riittäväksi, kun taas osa toivoi laajempaa ja syvempää viittomakielen osaamista, erityisesti tukiviittomien näkökulmasta. Viittomakielen historian osuus koettiin osin irralliseksi, sillä sen ei koettu palvelevan suoraan työelämässä tarvittavia taitoja. Lisäksi opiskelijat toivoivat enemmän alan ammattilaisten, kuten puhevammaisten tulkkien ja kommunikaatio-ohjaajien vierailuja jo opintojen alkuvaiheessa, jotta ammatti-identiteetti ja työnkuva hahmottuisivat selkeämmin.

Tällaiset kohtaamiset tukevat oppimisyhteisön ja vertaistuen rakentumista sekä opiskelijan ammatillista kehittymistä, jota myös Falk (2021) korostaa tulkin työssä tarvittavina sosiaalisina taitoina (Falk, 2021, s. 40–41).

5.5 Arviointi

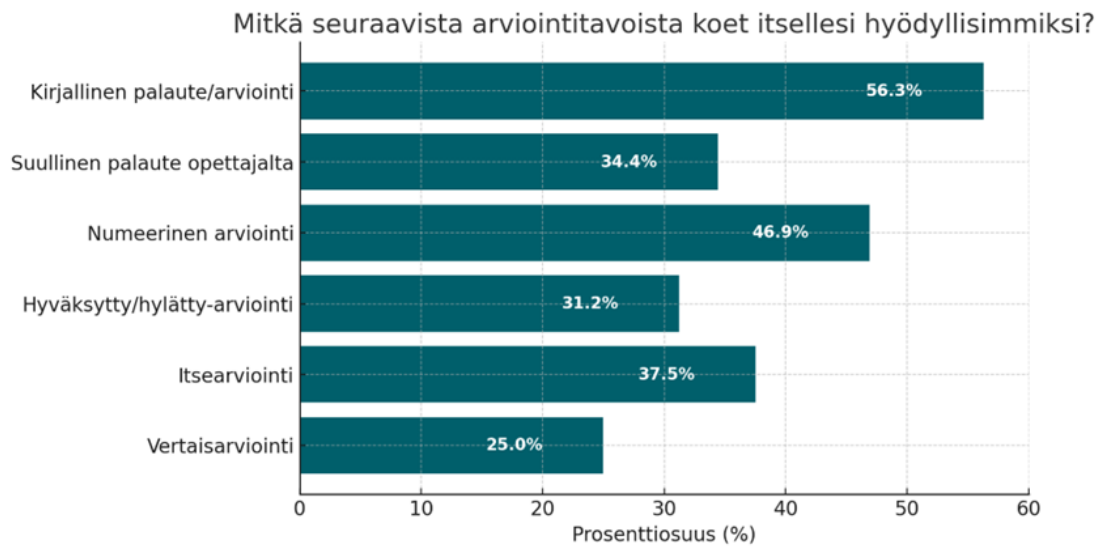
Kuviosta 9 selviää opiskelijoiden mielipide siitä, mikä arviointitavoista koetaan hyödyllisimmäksi ja mikä hyödyttömimmäksi. Pyysimme opiskelijoita laittamaan arviointitapoja järjestykseen sen mukaan, kuinka hyödyllisiksi he ne kokivat. Arviointitavat tuli asettaa itselle hyödyllisimmästä vähiten hyödylliseen, jolloin 1. sijalle asetettu arviointitapa oli hyödyllisin ja 6. sijalle asetettu vähiten hyödyllinen. Vaihtoehtoina olivat kirjallinen palaute, suullinen palaute opettajalta, numeerinen arviointi, hyväksytyt/hylätyt-arviointi, itsearviointi ja vertaisarviointi.

Kirjallinen palaute oli opiskelijoiden mielestä selvästi hyödyllisin arviointitapa 56,3 %. Suullinen palaute opettajalta sijoittui toiseksi 34,4 %. Numeerinen arviointi koettiin kolmanneksi hyödyllisimmäksi arviointitavaksi 46,9 %. Hyväksytyt/hylätyt-arviointi sijoittui neljänneksi 31,2 %. Itsearviointi asetui viidenneksi 37,5 %. Vertaisarviointi sai vähiten kannatusta ja se sijoittui kuudenneksi 25 %.

Tulokset osoittavat, että opiskelijoille merkityksellisintä arvioinnissa on selkeä ja henkilökohtainen palaute. Se tukee heidän oppimisprosessiaan sekä auttaa hahmottamaan omia osaamisalueita ja kehitystarpeita (Nummila, 2022, s. 13–14). Kirjallinen ja suullinen palaute nousivat esiin opiskelijoiden eniten arvostamina arviointimenetelminä, kun taas itsearviointi ja vertaisarviointi nähtiin vähemmän hyödyllisinä.

Opiskelijälähtöisen opetuksen kehittäminen edellyttää arviointikäytäntöjen muokkaamista opiskelijoiden kokemusten ja tarpeiden mukaisiksi. Tärkeässä roolissa on palautteen kaksisuuntaisuus. Vuorovaikutuksessa tapahtuvassa palautteenannossa opettaja saa tietoa opetuksen toimivuudesta ja opiskelija omasta oppimisestaan. (Auvinen & Niemi, 2013, s. 9–10.) Arviointi vaikuttaa merkittävästi siihen, miten ja mihin opiskelijat panostavat. Opintoihin käytetty aika kohdistuu usein juuri niihin asioihin, jotka nähdään arvioinnin kannalta keskeisiksi. Tämän vuoksi arviointimenetelmien tulisi tukea oppimisen tavoitteita. Opiskelijoille arvokasta on palaute, joka ei jää yleiselle tasolle. Palautteen tulisi osoittaa

konkreettisesti, missä kohtaa tehtävä on mennyt pieleen ja miten olisi ollut tarkoituksenmukaista toimia. Tällainen rakentava palaute edistää oppimista ja lisää motivaatiota, kun taas pelkkään arvosanaan tai hyväksymismerkintään perustuva arviointi voi jättää opiskelijan epävarmaksi oppimisensa tasosta ja suunnasta (Nummila, 2022, s. 13–14).

Kuvio 9. Arviointi.

Opiskelijoilta kysyttiin, miten arviointikäytäntöjä voisi kehittää tukemaan oppimista entistä paremmin. Vastauksista nousi esiin useita toistuvia teemoja, jotka osoittavat kehittämistarpeita nykyisissä arviointimenetelmissä. Yksi keskeinen toive oli saada enemmän sekä kirjallista että suullista palautetta. Moni koki, että pelkkä arvosana tai hyväksytyt/hylättymerkintä ei riitä tukemaan oppimista. Opiskelijat kaipasivat yksityiskohtaisia perusteluja, mikä tehtävässä oli onnistunutta ja missä olisi vielä kehitettävää. Erityisesti laajoista tehtävistä, kuten esseistä ja tenteistä, toivottiin tarkempaa palautetta.

Toinen esiin noussut kehityskohde oli palautteen aikataulu. Useat vastaajat kokivat, että viivästynyt palaute ei enää tue oppimista tehokkaasti. Neljän viikon kuluttua saadulla palautteella ei välttämättä ole enää merkitystä, jos opiskelija on jo siirtynyt seuraavaan aihealueeseen. Nopeampi palaute koettiin hyödyllisemmäksi oppimisprosessin kannalta. Myös itse- ja vertaisarvioinnin toimivuus herätti ristiriitaisia ajatuksia. Vaikka osa opiskelijoista näki ne hyödyllisinä välineinä itsearviointiin ja reflektointiin, toiset kokivat niiden jäävän

pinnallisiksi, ellei niitä ohjata kunnolla. Arvioinnin hyödyllisyyttä voisi lisätä selkeyttämällä ohjeita ja arviointikriteerejä. Opiskelijat nostivat esiin myös huolen arviointikriteerien johdonmukaisuudesta. He toivoivat, että arviointiperusteet pysyisivät samoina riippumatta siitä, kuka opettajista arvioi suorituksen. Johdonmukaisuus nähtiin tärkeänä arvioinnin oikeudenmukaisuuden ja ennakoitavuuden kannalta.

Tulosten perusteella nämä havainnot vahvistavat käsitystä siitä, että opiskelijalähtöinen opetus edellyttää vuorovaikutteista palautekulttuuria, jossa sekä opettaja että opiskelija antavat ja vastaanottavat palautetta (Auvinen & Niemi, 2013, s. 9–10). Palautteen ei tulisi olla vain suorituksen arviointia, vaan sen pitäisi ohjata opiskelijaa kohti syvempää oppimista ja tukea opiskelijan kykyä reflektoida omaa osaamistaan ja kehittymistään (Mankki, Rähä & Samppala, 2019). Lisäksi palautteen tulisi kannustaa opiskelijaa kohti itseohjautuvuutta, eikä jäädä pelkäksi korjauslistaksi tai tehtävän laadun arvioinniksi. Ilman ohjausta opiskelijat eivät aina tunnista, miten palautetta voi hyödyntää omaan kehittymiseensä, ja tällöin oppiminen voi jäädä pinnalliseksi ja mekaaniseksi suorittamiseksi (Mankki ym., 2019). Toimiva arviointikäytäntö siis sekä ohjaa että motivoi opiskelijaa ja juuri tätä kautta se voi aidosti tukea oppimista.

5.6 Harjoittelu ja työelämäyhteistyö

Pyysimme opiskelijoita arvioimaan yhteistyötä työelämän kanssa. Opiskelijat arvioivat työelämäyhteistyön pääosin myönteiseksi ja oppimista tukevaksi. Erityisesti Iloisen mielen kuppila mainittiin toistuvasti merkityksellisenä ja matalan kynnyksen paikkana, jossa oli mahdollista harjoitella tulkausta ja kommunikaatio-ohjausta turvallisessa ympäristössä. Toiminnan järjestäminen koulun kautta helpotti osallistumista ja koettiin tärkeäksi. Oppimisyhteisö voi muodostua opiskelijaryhmistä, opettajista ja työelämän ammattilaisista. Vertaistuen avulla opiskelijat voivat jakaa kokemuksia, oppia toisiltaan ja rakentaa ammatillista identiteettiään. Yhdessä työskentely edistää syvempää ymmärrystä ja oppimista. (Kolehmainen ym., 2017, s. 22–24.) Myös ulkopuoliset vierailijat, kuten alan ammattilaiset ja kokemusasiantuntijat, nähtiin kiinnostavina ja osaamista rikastuttavina. Heidät koettiin erityisen arvokkaiksi silloin, kun sisältö liittyi suoraan puhevammaisten tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjauksen alaan. Tämä tukee humanistisen alan näkemystä siitä, että

työelämäyhteistyö on olennainen osa opintoja (Huusko, Levä, Mahlamäki-Kultanen, Pantermöller, Petterson, Pyykkö, Saarinen & Tolonen, 2020, s. 125).

Osa opiskelijoista toivoi kuitenkin tiiviimpää yhteyttä omaan alaan liittyvien asiantuntijoiden kanssa ja vierailijoiden määrän lisäämistä. Lisäksi esiin nousi alueellinen epätasa-arvo. Esimerkiksi Kuopiossa työelämäyhteistyö näyttäytyi monipuolisempana, kun taas muualla asuvat opiskelijat kokivat usein joutuvansa itse etsimään yhteyksiä, mikä lisäsi kuormitusta ja vaikeutti osallistumista. Tämä loi eriarvoisuuden kokemuksia opiskelijoiden välillä. Harjoittelupaikat olivat keskeinen osa työelämäyhteistyötä, mutta osa opiskelijoista koki niiden löytämisen haasteelliseksi. Esille nousi toive, että koulu tiedottaisi paremmin mahdollisille harjoittelupaikoille harjoittelun sisällöstä ja vaatimuksista. Kokonaisuutena yhteistyö työelämän kanssa koettiin tärkeäksi ja oppimista vahvistavaksi, mutta opiskelijat toivoivat sen olevan tasapuolisemmin järjestettyä eri paikkakunnilla. Koska puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan työ on käytännönläheistä, työelämäyhteistyön mahdollistama harjoittelu on keskeinen osa oppimista ja ammattitaitoon kasvamista (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-d).

Opiskelijoiden kokemukset työelämäyhteistyöstä kytkeytyvät keskeisesti vertaistukeen ja oppimisyhteisön merkitykseen. Vertaistuki ja toimiva oppimisyhteisö edistävät opiskelijoiden hyvinvointia, oppimistuloksia ja motivaatiota sekä auttavat heitä pysymään mukana opinnoissaan (Kolehmainen ym., 2017, s. 27–24). Sosiaaliset taidot, ryhmätyöskentely ja yhteisöllinen oppiminen vahvistuvat, kun opiskelijat saavat osallistua yhdessä toteutettuun toimintaan. Nämä valmiudet ovat keskeisiä myös tulevassa työelämässä. (Kilpelä, 2013, s. 35–36.)

Vastausten perusteella voidaan todeta, että työelämäyhteistyö ei ainoastaan tue ammattitaidon kehittymistä, vaan myös vahvistaa opiskelijoiden osallisuuden kokemusta ja yhteisöllisyyttä. Jotta kaikilla opiskelijoilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet osallistua tähän yhteistyöhön, tulisi sen toteutuksessa huomioida alueelliset erot ja kehittää käytäntöjä, jotka tukevat opiskelijalähtöistä ja saavutettavaa oppimisympäristöä koko monimuotototeutuksen ajan.

Kysyimme, onko yhteistyö työelämän kanssa tuonut käytännön kokemusta ja työelämätaitoja. Useimmat vastaajat kokivat, että yhteistyö työelämän kanssa on tuonut heille käytännön kokemusta ja vahvistanut työelämätaitoja, mutta kokemukset vaihtelivat yksilöllisesti. Useat mainitsivat, että työelämässä jo toimivilta tulkeilta ja kommunikaatio-ohjaajilta saadut vinkit ja kuullut tarinat ovat tukeneet ammatillista kasvua. Lisäksi vierailijoiden luennot koettiin hyödyllisiksi, erityisesti silloin, kun ne liittyivät suoraan omaan alaan. Harjoittelut ja käytännön työtilanteet koettiin olleen erityisen antoisia. Puhevammaisten asiakkaiden kohtaamiset ovat tarjonneet opiskelijoille mahdollisuuden harjoitella erilaisia puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä käytännössä. Esimerkiksi esiintymistilanteet Iloisen mielen kuppilassa ja kauneimmissa joululauluissa jännityksestä huolimatta sekä asiakaskunnan kohtaaminen, on koettu arvokkaiksi oppimistilanteiksi. Niiden koettiin lisänneen itsevarmuutta ja avartaneen näkemystä alan työmahdollisuuksista. Lisäksi opiskelijat kokivat sen olleen turvallinen ympäristö harjoitella tulkkausta ja ohjausta käytännössä.

Työelämäyhteistyö on avannut uusia näkökulmia uramahdollisuuksiin, ja osa opiskelijoista on kokenut verkostoitumisen yhdeksi tärkeäksi osaksi oppimista. Osa vastaajista koki kuitenkin, että yhteistyö työelämän kanssa ei ole vielä tuonut riittävästi kokemusta, erityisesti opintojen alkuvaiheessa, joten kokemukset vaihtelivat suuresti. Harjoittelupaikkojen saanti oli ollut joillekin haastavaa, mutta paikan saatua harjoitteluissa saatu oppi on ollut korvaamatonta. Alueelliset erot näkyvät tässäkin vastuksessa. Kuopiossa on enemmän yhteistyötä, kun taas muualla Suomessa opiskelijat kokevat, että heidän itsensä täytyy olla aktiivisia työelämäkontaktien löytämisessä. Opiskelijat kokivat työelämäyhteistyön tärkeänä osana oppimista ja sen kautta saadut kokemukset ovat olleet monille korvaamattomia ammatillisen kasvun ja urapolun tukemisessa.

Opiskelijoiden vastauksista käy ilmi, että työelämäyhteistyö on pääosin tarjonnut käytännön kokemusta ja vahvistanut työelämätaitoja, vaikka kokemukset vaihtelivat yksilöllisesti ja alueellisesti. Turvalliset harjoittelumahdollisuudet sekä alan ammattilaisten vierailut koettiin erityisen hyödyllisiksi. Työelämäyhteistyö tuki ammatillista kasvua, itsevarmuutta ja verkostoitumista. Käytännönläheinen oppiminen edistää opiskelijoiden motivaatiota ja urapolun rakentumista osana yhteisöllistä oppimista ja vertaistukea (Simonen, 2023, s.13-18).

Kysyimme opiskelijoiden kokemuksia tulkkauksen harjoittelupaikan saannista. Vastausvaihtoehdot olivat erittäin helppoa-erittäin haastavaan. Vastaajista 41 % koki tulkkauksen harjoittelupaikan saannin olleen erittäin vaikeaa ja lähes sama määrä vastaajista (44 %) melko haastavaa. Osa (12 %) oli sitä mieltä, että harjoittelupaikan saanti oli melko helppoa ja 3 % koki sen olleen erittäin helppoa. Pyysimme opiskelijoita arvioimaan myös kommunikaatio-ohjauksen harjoittelupaikan saantia samalla asteikolla. Tämän harjoittelupaikan saannista 34 % vastaajista koki erittäin haastavaksi, 38 % vastaajista melko haastavaksi. Vastaajista 22 % koki paikan saannin olleen melko helppoa ja 6 % vastaajista erittäin helppoa.

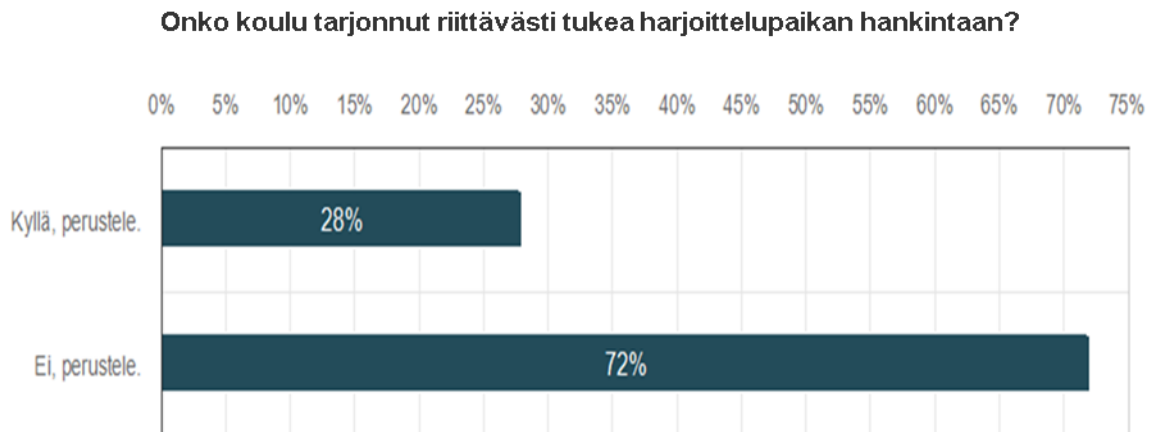
Opiskelijoiden vastausten perusteella tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjauksen harjoittelupaikan saanti koettiin yleisesti haastavaksi. Erityisesti tulkkauksen osalta lähes 85 % vastaajista piti paikan saamista melko tai erittäin vaikeana. Kommunikaatio-ohjauksessa vastaava osuus oli noin 72 %. Vain pieni osa opiskelijoista koki paikan saamisen helpoksi. Lisäkysymyksen avulla selvitimme, mistä opiskelijat kokevat haastavuuden johtuvan. Vastausten perusteella suurimmat haasteet liittyivät resurssien puutteeseen, ohjaajien saatavuuteen sekä alan yleisiin käytäntöihin ja asenteisiin. Vastauksissa nousi esille, että tulkit ja kommunikaatio-ohjaajat kokevat opiskelijan ohjaamisen aikaa vievänä lisätehtävänä, josta ei useinkaan saa korvausta. Lisäksi harjoittelupaikkoja koettiin olevan alueellisesti vähän, eikä kaikilla alueilla ole riittävästi ammattilaisia toimimaan ohjaajina. Myös asiakastyön luonne saattoi vaikuttaa tilanteeseen. Opiskelijat eivät pääse mukaan kaikkiin tilanteisiin ilman asiakkaan suostumusta, mikä voi vaikeuttaa oppimistilanteiden järjestymistä (Lehtinen ym., 2023, s. 27). Aiemmin tehdyn opinnäytetyön mukaan harjoittelun onnistuminen on keskeinen osa ammattiin kasvua ja se tulisi nähdä oppimisprosessin olennaisena vaiheena (Lehtinen ym., 2023, s.6–8). Harjoittelussa opiskelija saa palautetta käytännön työstä, oppii arvioimaan omaa osaamistaan ja saa mahdollisuuden kehittää ammatillista identiteettiään. Ilman selkeää ohjausta ja palautetta riski oppimisen pinnallisuudesta kasvaa (Mankki ym., 2019). Harjoitteluympäristön olisi myös tuettava opiskelijan itseohjautuvuutta ja oppimistavoitteiden saavuttamista (Lehtinen ym., 2023, s.6–8).

Kuviosta 10 näkee, miten opiskelijat ovat kokeneet saavansa koululta tukea harjoittelupaikan hankinnassa. Opiskelijoiden kokemusten perusteella koulun tarjoama tuki harjoittelupaikan hankinnassa on monen mielestä riittämätöntä. Suurin osa vastaajista (72 %) koki, että tukea ei

ollut tarjolla tarpeeksi, ja että harjoittelupaikan hankinta jäi suurelta osin opiskelijan omalle vastuulle. Vain 28 % vastaajista koki saaneensa tukea, ja tämä tuki ilmeni lähinnä ehdotuksina mahdollisista paikoista ja vinkkeinä hakemusten laatimiseen. Osa koki, että tukea oli tarjolla riittävästi, mutta sen merkitys riippui opiskelijan omasta aktiivisuudesta. Positiivisena nähtiin se, että koulu on alkanut tarjoamaan korvausta yrityksille harjoittelijoiden ottamisesta. Opiskelijoiden palautteissa korostui tarve tiiviimmälle yhteistyölle työelämän kanssa ja toive koulun aktiivisemmasta roolista harjoittelupaikkojen järjestämisessä myös muilla paikkakunnilla kuin Kuopiossa. Konkreettisina kehitysehdotuksina esitettiin yhteistyökumppanien määrän lisäämistä, koulun tarjoamien paikkojen mahdollisuutta sekä yritysten tietoisuuden kasvattamista opiskelijoiden osaamisesta.

Itsenäinen oppiminen on olennainen osa korkeakouluopintoja, mutta se ei tarkoita, että opiskelija olisi yksin vastuussa kaikesta. Opettajan tehtävänä on tukea opiskelijaa rakentamaan omaa oppimispolkuaan ja tarjota siihen ohjausta (Luostarinen & Peltomaa, 2016, s. 136–138). Tuki ei tarkoita pelkästään tiedottamista, vaan sitä, että opiskelijalla on mahdollisuus saada ohjausta, palautetta ja mahdollisesti myös valmiita kontakteja, joiden kautta harjoittelupaikkaa voi hakea. Ilman näitä opiskelijan oma aktiivisuus voi jäädä yksittäiseksi ponnisteluksi, eikä oppimista tukevaa ympäristöä muodostu. Vastausten perusteella voidaan todeta, että opiskelijat tarvitsevat enemmän konkreettista tukea ja ohjausta harjoittelupaikan hankintaan, ja koulun roolia tässä tulisi vahvistaa.

Kehittämissuhteuksena ehdotamme, että koulun tulisi kehittää järjestelmällistä ja tasapuolista tapaa tukea kaikkia opiskelijoita, jotta oppimiskokemus olisi yhdenvertaisempi ja opiskelijat pääsisivät hyödyntämään osaamistaan aidoissa työelämätilanteissa. Voisiko Humak ajatella alumnien laajempaa mukana ottamista osaksi työelämäyhteistyötä? Alumnit voisivat toimia yhteyshenkilöinä omiin organisaatioihinsa ja tarjota opiskelijoille harjoittelupaikkoja tai osallistua mentorointiin ja opetukseen. Selvitysten mukaan alumnit voivat toimia elävän työelämäkontaktin ylläpitäjinä sekä vahvistaa korkeakoulujen ja työelämän välistä yhteistyötä (Holopainen, 2016, s.11–12). Humakilla on jo alumnitoimintaa (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-e), mutta sen roolia harjoitteluyhteistyössä voitaisiin edelleen vahvistaa ja kehittää.

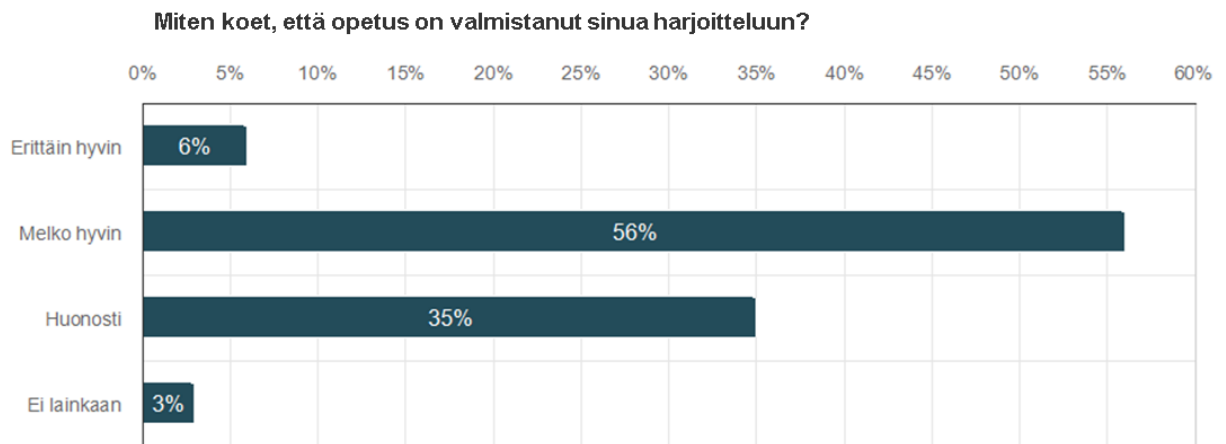
Kuvio 10. Koulun tuki harjoittelupaikan hankinnassa.

Kuviosta 11 näkee, miten opiskelijat ovat kokeneet opetuksen valmistaneen heitä harjoitteluun. Selvitimme kyselyssä opiskelijoiden kokemuksia siitä, miten opetus on valmistanut harjoitteluun. Vastausten perusteella 63 % vastaajista koki, että opetus on valmistanut heitä harjoitteluun melko hyvin tai erittäin hyvin. Opiskelijoiden kokemusten perusteella koulutuksen tarjoama teoriaosaaminen on pääosin vahvaa, erityisesti tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjauksen alueilla. Lehtoreiden henkilökohtainen tuki, viittomakielen opetus ja asiantuntijavierailut ovat tukeneet valmistautumista harjoitteluun.

Kuitenkin huomattava osa (38 %) vastaajista koki, että opetus ei valmista riittävästi käytännön työelämää varten. Opiskelijat kaipasivat enemmän autenttisia tilanteita, konkreettista harjoittelua ja syvällisempää perehdytystä kommunikaatiomenetelmiin. Metropolia Ammattikorkeakoulu (2012) korostaa työelämäläheisen oppimisen tärkeyttä. Heidän mukaansa koulutuksen täytyy linkittää teoria käytäntöön entistä tehokkaammin ja tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia soveltaa opittua käytännön ympäristöissä. (Haapasalmi, Kelo, Luukkanen & Saloheimo, 2012, s.8.) Tämä on keskeistä myös tulkkaus- ja kommunikaatio-ohjausalalla, jossa autenttisten tilanteiden puute koetaan haasteeksi oppimisessa.

Harjoittelupaikan laatu vaikuttaa olennaisesti opiskelijoiden kokemukseen ja osaamisen kehittymiseen. Opetus nähdään teoriapainotteisena, ja siirtyminen käytäntöön aiheuttaa epävarmuutta, erityisesti niille opiskelijoille, joilla ei ole aiempaa kokemusta alasta tai asiakaskunnasta. Opetuksen kehittämistarpeet liittyvät erityisesti käytännön taitojen ja työelämälähtöisyyden vahvistamiseen. Koulutuksen laadun arvioinnissa voidaan hyödyntää työelämäyhteistyön merkitystä, kuten Kontiainen (2012) toteaa tutkimuksessaan. Hän tuo esiin,

että opiskelijoiden kokemuksellista oppimista tukee erityisesti työelämäyhteistyö, jossa teoria ja käytäntö yhdistyvät. Tällainen oppiminen mahdollistaa opiskelijoille mahdollisuuden kehittää käytännön taitoja autenttisissa ympäristöissä, mikä puolestaan parantaa heidän valmiuksiaan siirtyä työelämään. (Kontiainen, 2012, s. 11–13.)

Kuvio 11. Kokemukset opetuksen valmistamisesta harjoitteluun.

6 POHDINTA

Kyselytutkimuksen avulla saimme vastaukset kaikkiin kolmeen tutkimuskysymykseemme.

1. Millaisia kokemuksia opiskelijoilla on monimuoto-opiskelusta puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksessa? Opiskelijoiden kokemukset monimuoto-opiskelusta olivat sekä myönteisiä että kriittisiä. Monimuoto-opiskelu koettiin joustavaksi ja eri elämäntilanteisiin sopivaksi, mikä mahdollisti opiskelun työn ohessa. Tämä mahdollisti myös opiskelun eri paikkakunnilta käsin. Kuitenkin vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden puute, opintojen rakenteelliset epäselvyydet sekä ohjauksen ja palautteen vähäisyys heikensivät kokemuksia osalla vastaajista.

2. Mitä vahvuuksia ja haasteita opiskelijat kokevat monimuoto-opiskelussa ja miten näihin haasteisiin voisi vastata kehittämällä opetusta? Vahvuuksina pidettiin opintojen joustavuutta, etäopetuksen ajansäästöä ja mahdollisuutta yhdistää opinnot muuhun elämään. Haasteita puolestaan olivat käytännön taitojen oppimisen vaikeus etänä, ohjauksen ja palautteen riittämättömyys sekä yhteisöllisyyden puute. Näihin haasteisiin voitaisiin vastata lisäämällä lähiovetuspäiviä, kehittämällä webinaarien vuorovaikutteisuutta ja tallennettavuutta sekä tarjoamalla selkeämpiä ohjeistuksia ja enemmän tukea opiskelijoille.

3. Mikä merkitys lähiovetuspäivillä on käytännön taitojen ja ammatillisten valmiuksien kehittämisessä? Lähiovetuspäivillä nähtiin olevan merkittävä rooli käytännön taitojen ja ammatillisten valmiuksien oppimisessa. Opiskelijat kokivat, että erityisesti viittomakielen ja kommunikaatiomenetelmien oppiminen vaatii vuorovaikutteista ja ohjattua lähiovetusta. Liian vähäinen tai epäohdonmukaisesti toteutettu lähiovetus vaikeutti taitojen omaksumista ja loi epävarmuutta harjoitteluun valmistautumisessa.

6.1 Opiskelijoiden näkemykset

Opinnäytetyön tulokset osoittavat, että monimuoto-opetus vastaa monien opiskelijoiden elämäntilanteisiin ja tukee joustavaa opiskelua. Opiskelijat kokivat, että monimuotototeutus mahdollistaa opintojen yhdistämisen työn ja muun elämän kanssa. Etäopiskelu säästää aikaa ja matkakuluja ja mahdollistaa opiskelun eri paikkakunnilta käsin, mikä on monelle suuri etu.

Kuitenkin tuloksissa nousi esiin myös merkittäviä haasteita. Käytännön taitojen oppiminen etänä koettiin vaikeaksi ja erityisesti viittomakielen sekä kommunikaatiomenetelmien opettelu vaatisi enemmän lähiopetusta ja vuorovaikutteisia tilanteita. Vaikka teoriaopetus koettiin kattavaksi ja hyödylliseksi, sen kytkeytyminen käytännön harjoitteluun jäi puutteelliseksi. Lisäksi opiskelijat toivoivat lisää konkreettista harjoittelua ennen varsinaisia harjoittelujaksoja, jotta siirtymä opintoihin liittyvästä teoriasta työelämään olisi sujuvampi.

Monet kokivat, että lähiopetuspäiviä oli liian vähän ja ne olivat ajoitukseltaan epäjohdonmukaisia. Tämä saattoi heikentää ryhmäytymistä ja vertaistukea. Yhteisöllisyyden puute ja ryhmäytymisen haasteet nousivat esiin erityisesti opiskelijoilta, joilla ei ollut aiempaa kokemusta alasta tai asiakaskunnasta. Osallistujat kokivat, että webinaarit voisivat olla vuorovaikutteisempia. Lisäksi tallennettavuuden puute vaikeutti opiskelua erityisesti työssäkävillä opiskelijoilla.

Tuloksissa korostui myös ristiriitaisia toiveita. Opiskelijat toivoivat webinaarien olevan vuorovaikutteisempia ja keskustelupainotteisempia, mutta samalla toivottiin myös tallenteita itsenäisen opiskelun tueksi. Tämä kertoo siitä, että kaikille sopivaa ratkaisua ei ole, vaan koulutuksen suunnittelussa on tärkeää löytää tasapaino eri tarpeiden välillä. Esimerkiksi vuorovaikutteisissa oppitunneissa voisi olla perusteltua edellyttää läsnäoloa. Luentopainotteiset kokonaisuudet taas voisi toteuttaa tallenteina. Tällainen erottelu voisi tukea sekä yhteisöllisyyttä että yksilöllistä joustavuutta.

Opiskelijat nostivat esiin tarpeen selkeämmille ohjeistuksille, enemmän opettajan palautetta ja selkeyttä opintojen rakenteeseen. Erityisesti käytännön taitojen opetus ja harjoittelu kaipaisivat suunnitelmallisempaa ja opiskelijälähtöisempää toteutusta. Harjoittelupaikkojen hankinta nousi esiin opiskelijoiden kokemuksissa epävarmuutta tuottavana prosessina. Moni koki, ettei saanut riittävästi ohjausta tai tukea harjoittelupaikan etsimisessä. Tämä viittaa tarpeeseen vahvistaa koulun ja työelämän välistä yhteistyötä. Lisäksi opiskelijat ilmaisivat, että koulutuksen rakenteessa tulisi yhdistää teoria ja käytäntö sujuvammin, jotta opinnot valmistaisivat paremmin harjoittelujaksoihin ja työelämään.

6.2 Yhteys aiempiin opinnäytetöihin

Lehtisen ja kumppaneiden (2023) opinnäytetyö tarkasteli työelämäohjaajien kokemuksia tulkkiopiskelijoiden ohjaamisesta ja heidän opinnäyteyössään nousi esiin useita haasteita, jotka liittyivät erityisesti opiskelijoiden osaamisen tasoon sekä koulutuksen rakenteeseen. Työelämäohjaajat kokivat, että opiskelijoiden taidot eivät aina vastanneet työelämän tarpeita ja että koulutuksen rakenne hankaloitti ohjauksen toteuttamista.

Meidän opinnäytetyömme monimuoto-opiskelusta puhevammaisten tulkki- ja kommunikaatio-ohjauskoulutuksessa täydentää tätä näkökulmaa tuomalla esiin opiskelijoiden kokemuksia. Opiskelijat kokivat tarvitsevansa enemmän käytännön harjoittelua sekä johdonmukaisempaa ohjausta opintojen eri vaiheissa. He toivat esiin myös tarpeen koulutuksen rakenteen ja sisällön selkeyttämiselle, jotta teoria ja käytäntö yhdistyisivät luontevammin.

Lisäksi opiskelijat nostivat esiin haasteita harjoittelupaikkojen saannissa erityisesti alueilla, joilla ei ole vakiintunutta tulkkaukspalvelujen verkostoa tai riittävästi perehtyneitä työelämäohjaajia. Yhteistyö työelämän kanssa nähtiin keskeisenä, mutta sen toteutuminen oli paikoitellen epätasaista. Tämä herättää kysymyksiä siitä, kuinka koulutus voisi entistä paremmin vastata työelämän vaatimuksiin ja valmistaa opiskelijoita monipuolisesti tulevaan työhönsä kommunikaation asiantuntijoina.

Opiskelijat toivoivat myös lisää tukea erityisesti monimuoto-opiskelun rakenteisiin liittyen esimerkiksi selkeitä ohjeistuksia, aikataulutusta ja ohjauskäytäntöjä, jotka huomioivat etä- ja lähiopetuksen yhdistämisen haasteet. Tämä tarve vastaa osittain Lehtisen ja kumppaneiden (2023) opinnäytetyössä esiin nousseita työelämäohjaajien havaintoja, joissa painotettiin tarvetta paremmin suunnitellulle ja johdonmukaiselle koulutusrakenteelle.

Tuloksemme täydentävät aiempaa opinnäytetyötä etä- ja monimuoto-opetuksen haasteista. Kivisen ja kumppaneiden (2023) opinnäytetyössä tarkasteltiin etäopiskelun vaikutuksia korkeakouluopiskelijoihin yleisellä tasolla. Heidän työssään nousi esiin esimerkiksi opiskelijoiden kokema epävarmuus, yksinäisyys sekä etäopetuksen kuormittavuus ja ohjauksen riittämättömyys. Opiskelijat kaipasivat selkeämpiä ohjeita ja tukea opintojensa etenemiseen, mikä kertoo tarpeesta kehittää etä- ja monimuoto-opetusta opiskelijalähtöisemmäksi.

Meidän opinnäytetyömme tuo tähän keskusteluun lisää syvyyttä ja konkretiaa keskittymällä Kuopion puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan koulutuksen opiskelijoiden kokemuksiin. Kivisen ja kumppaneiden (2023) työssä käsiteltiin opiskelijoiden kokemuksia yleisesti. Meidän työmme kohdentuu tiettyyn koulutusalaan ja tuo esiin alakohtaisia haasteita, kuten käytännön taitojen oppimisen vaikeutta etänä ja tarvetta lisätä vuorovaikutteista lähiopetusta viittomakielen ja kommunikaatiomenetelmien harjoittelussa. Näitä näkökulmia ei Kivisen ja kumppaneiden työssä ollut mahdollista käsitellä yhtä tarkasti.

Samoin kuin Kivinen ja kumppanit (2023) myös me havaitsimme, että opiskelijat toivoivat lisää tukea, selkeämpää opintojen rakennetta ja mahdollisuutta edetä opinnoissaan joustavasti elämäntilanteen mukaan. Erityisesti meidän työssämme nousi esiin webinaarien ristiriitainen rooli, toivottiin sekä tallennettavuutta että vahvempaa vuorovaikutteisuutta. Tämä kertoo siitä, että monimuoto-opetuksen kehittämisessä tulee huomioida opiskelijoiden erilaiset oppimistarpeet ja tarjota monipuolisia toteutustapoja.

Lisäksi työmme toi esiin tarpeen jäsenellymmälle lähiopetukselle. Koulutuksen rakenteen selkeys ja johdonmukaisuus nähtiin tärkeänä opiskelijan kokeman turvallisuuden ja motivaation kannalta samansuuntaisesti kuin Kivisen ja kumppaneiden (2023) tutkimuksessa, jossa korostui opiskelijoiden tarve ymmärtää, mitä heiltä odotetaan ja miten opinnot etenevät. Yhdessä nämä tutkimukset osoittavat, että vaikka monimuoto-opiskelu tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia joustavaan oppimiseen sen toteutuksessa, on edelleen kehittämistarpeita, jotka liittyvät erityisesti ohjaukseen, vuorovaikutukseen ja käytännönläheisyyteen.

7 YHTEENVETO

Opinnäytetyömme tarjoaa opiskelijalähtöisen näkökulman monimuoto-opiskelun toteutukseen ja sen kehittämistarpeisiin tulkki (AMK) -koulutuksessa. Työ täydentää aiempia tutkimuksia tuomalla esiin opiskelijoiden konkreettisia kokemuksia koulutuksen rakenteesta, opetuksen sisällöstä ja harjoitteluun valmistautumisesta. Erityisesti käytännön taitojen oppimiseen, lähiopetuksen määrään ja yhteisöllisyyden puutteeseen liittyvät havainnot tuovat lisäarvoa koulutuksen kehittämiseksi. Näiden havaintojen pohjalta opinnäytetyömme antaa selkeitä kehittämisehdotuksia koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

1. Lisää käytännön harjoittelua opetukseen

- Opiskelijat kokivat, että käytännön taitojen harjoittelua on liian vähän.
- Ehdotus: Varmistetaan, että jokaisella lähipäivällä on käytännönläheisiä harjoituksia ja mahdollisuus vuorovaikutteiseen oppimiseen. Voidaan esimerkiksi lisätä autenttisia tulkkauksilanteita.

2. Selkeämmät ja johdonmukaisemmat lähipäivien rakenteet

- Opiskelijat toivoivat selkeyttä siihen, mitä lähipäiviltä odotetaan ja miten ne linkittyvät etäjaksoihin.
- Ehdotus: Lähipäivien sisältö ja aikataulut tulisi viestiä hyvissä ajoin, ja niiden tulisi muodostaa looginen kokonaisuus osana laajempaa opintojaksoa. Opintojen rakenne voitaisiin luoda niin, että teoria käytäisiin ennen lähipäiviä ja lähipäivillä teoria yhdistettäisiin käytännön harjoitteluun.

3. Tuki itsenäiseen opiskeluun

- Useat opiskelijat kokivat tarvitsevansa enemmän ohjausta ja selkeyttä itsenäisiin tehtäviin.
- Ehdotus: Luodaan viikkokohtaisia aikatauluja tai tehtävälisteriä niitä tarvitseville. Säännöllisesti voisi järjestää esimerkiksi etäklinikoita, joissa opiskelijat pääsisivät tapaamaan lehtoreita ja saisivat tukea opiskeluun.

4. Vertaistuen hyödyntäminen aktiivisemmin

- Moni opiskelija koki jäävänsä yksin opiskelun kanssa.
- Ehdotus: Opiskelijaryhmät voisivat toteuttaa säännöllisiä pienryhmätapaamisia, joissa keskustellaan opituista asioista ja tuetaan toisia. Alussa opettajan ohjaamat vertaisryhmät voisivat auttaa pääsemään alkuun.

5. Joustavuutta ja ymmärrystä erilaisiin elämäntilanteisiin

- Monimuoto-opiskelijoilla voi olla työ- ja perhevelvoitteita.
- Ehdotus: Annetaan laajemmat mahdollisuudet suunnitella opintoja yksilöllisesti ja tarjotaan vaihtoehtoisia suoritustapoja opintojaksoilla.

Opinnäytetyö on hyödynnettävissä sekä koulutuksen järjestäjien, opettajien että opetussuunnitelmista vastaavien tahojen työssä. Tulokset voivat toimia konkreettisena apuvälineenä silloin, kun tarkastellaan opetuksen rakenteita, pedagogisia ratkaisuja tai opiskelijalähtöisyyden toteutumista koulutuksessa. Näin työ tukee myös Humakin strategisia tavoitteita laadukkaasta, saavutettavasta ja työelämälähtöisestä koulutuksesta. (Humanistinen ammattikorkeakoulu, n.d.-c).

Vaikka kyselyymme vastasi vain 32 opiskelijaa 97 opiskelijasta. Tuloksissa toistui useita samoja teemoja, kuten tarve lisätä käytännön harjoittelua lähiopetuksessa ja erilaiset toiveet webinaareihin liittyen. Tämä viittaa siihen, että vaikka vastaajamäärä olisi ollut suurempikin, vastaukset tuskin olisivat tuoneet merkittävästi uusia näkökulmia. Toistuvien kokemusten esiintyminen vahvistaa tulosten luotettavuutta (Kajula ym., 2025, s. 54) ja antaa perustellun pohjan esittämillemme kehittämisehdotuksille.

Opinnäytetyön perusteella voisi toteuttaa erillisen kyselyn tai laadullisen tutkimuksen opettajille ja lehtoreille. Tavoitteena voisi olla selvittää, miten opetushenkilöstö kokee monimuoto-opetuksen toteuttamisen, millaisia haasteita he kohtaavat ja miten he arvioivat

opiskelijoiden oppimista, tukea ja ryhmäytymistä. Näin saataisiin esiin sekä opiskelijoiden että opettajien näkökulmat, jotka yhdessä voisivat toimia koulutuksen kehittämisen perustana.

Opinnäytetyöprosessin aikana opimme paljon niin opinnäytetyön tekemisestä kuin monimuoto-opetuksen rakenteista ja sen vaikutuksista opiskelijoiden oppimiskokemuksiin. Prosessi vahvisti ymmärrystämme tutkimuseettisistä periaatteista sekä kyselyaineiston analysoinnista. Työskentely vaati pitkäjänteisyyttä, ajanhallintaa ja yhteistyötaitoja ja se kehitti kykyämme kriittiseen ajatteluun ja tutkimustiedon soveltamiseen. Jos tekisimme työn uudelleen, pyrkisimme vielä tarkemmin rajaamaan tutkimuskysymyksiä ja muotoilemaan kyselylomakkeen niin, että se tukisi vastausten vertailtavuutta syvällisemmin. Lisäksi aikataulutuksessa olisi voinut varata enemmän aikaa koko työn tekemiseen sekä aineiston analyysiin ja lähteiden vertailuun.

Arvioimme, että opinnäytetyömme onnistui saavuttamaan tavoitteensa tuoda näkyväksi opiskelijoiden kokemuksia ja nostaa esiin konkreettisia kehittämistarpeita. Työ on rajattu selkeästi Tulkki (AMK) -koulutuksen kontekstiin ja siihen liittyvään monimuoto-opetukseen. Luotettavuutta tukee se, että kysely tavoitti useita eri vuosikurssien opiskelijoita ja vastauksissa toistui samankaltaiset teemat. Tulokset ovat linjassa aiempien tutkimusten kanssa, mutta tuovat samalla uusia näkökulmia erityisesti koulutuksen rakenteisiin, käytännön harjoitteluun ja ohjaukseen liittyen.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että monimuoto-opetuksella on paljon potentiaalia tarjota joustavaa ja saavutettavaa koulutusta, mutta sen toteutusta tulee tarkastella kriittisesti erityisesti käytännön taitojen oppimisen ja yhteisöllisyyden näkökulmasta. Opiskelijoiden ääni tulee ottaa huomioon koulutuksen kehittämisessä, jotta opetus vastaa paremmin heidän tarpeisiinsa ja valmentaa heidät työelämään kokonaisvaltaisemmin.

LÄHTEET

- Auvinen, S., & Niemi, M. (2013). *Molemmipuolinen palaute – Kohti laadukkaampaa opetusta* [Kehittämishanke, Tampereen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201303052925>
- Blek, T., Haapakoski, M., J. Hilli-Harju, T., Häkkinen, S., Kivioja, T., Kuhanen, V., Nukari, E., Salmijärvi, J., & Seriola, E. (n.d.). 1. Monimuoto-opiskelun piirteitä. Jamk. Haettu 5.2.2025 osoitteesta <https://help.jamk.fi/movekasikirja/fi/1-monimuoto-opiskelun-piirteita/>
- Blek, T., Häkkinen, S., Immonen, M., Kantanen, M., Ketola, T., Kurunsaari, M., Nukari, E., & Pelkonen, A. (2015). Verkkopainotteinen monimuoto-opiskelu. *Koulutuksen kehittämisen katsaus, Airuet aallonharjalla*, 209, 28–34.
- Erola, K., & Sundholm, K. (2020). *Verkko-opiskelijan hyvinvoinnin edistämisen toimintamallit* [Ylempi Amk-opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020081719763>
- Falk, P. (2021). *Sosiaaliset taidot & small talk tulkin arjessa* [Amk-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021052210463>
- Gradia. (n.d.). Puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinto. Haettu 5.2.2025 osoitteesta <https://www.gradia.fi/puhevammaisten-tulkkauksen-erikoisammattitutkinto/117873>
- Grekula, M., Halonen, L., & Wenström, S. (2020). Miten ohjaan tulevaisuuden työelämään? Työkaluja opiskelijan osaamisidentiteetin rakentumisen tueksi. *Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut*, 11.
- Haapasalmi, P., Kelo, M., Luukkanen, M., & Saloheimo, T. (2012). Kohti työelämäläheistä oppimista, työelämäyhteistyön kehittämishaasteet terveys- ja hoitoalalla. [Metropolia ammattikorkeakoulu julkaisusarja]. *Aatos-artikkelit* (4). <https://www.metropolia.fi/fi/node/205>
- Heimo, T., & Marjanen, P. (2022). Modulaarinen opetussuunnitelma. *Osaaminen edellä. Modulaarinen opetussuunnitelma - Humak*
- Holopainen, H. (2016). Yhdessä kohti tulevaa, selvitys korkeakoulujen ja muun työelämän yhteistyöstä. Sivistystyönantajat. Selvitykset. https://www.sivista.fi/wp-content/uploads/2018/10/Korkeakoulujen_tyoelamayhteistyoselvitys_21.5.2016.pdf
- Humanistinen ammattikorkeakoulu. (n.d.-a). Tulkki (AMK) - Viittomakielen tulkkaus. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 6.2.2025 osoitteesta https://hakijanopas.humak.fi/tulkki-amk-viittomakielen-tulkkaus/?_gl=1*1qj7jta*_up*MQ..*_ga*Mjc1MjI0MTU2LjE3Mzg5NTcxMjg.*_ga_NK_DQD121CG*MTczODk1NzEyNi4xLjAuMTczODk1NzEyNi4wLjAuMA
- Humanistinen ammattikorkeakoulu. (n.d.-b). Tulkki (AMK) - Tulkkaus ja kommunikaatio-ohjaus. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 6.2.2025 osoitteesta

https://hakijanopas.humak.fi/tulkki-amk-tulkkaus-ja-kommunikaatio-oh-jaus/?_gl=1*1u16n6k*_up*MQ..*_ga*Mjc1MjI0MTU2LjE3Mzg5NTcxMjg.*_ga_NKDO D121CG*MTczODk1NzEyNi4xLjEuMTczODk1NzEzMy4wLjAuMA

- Humanistinen ammattikorkeakoulu. (n.d.-c). Humakin strategia 2025–2030. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 14.4.2025 osoitteesta <https://www.humak.fi/info/strategia/>
- Humanistinen ammattikorkeakoulu. (n.d.-d). Tulkki AMK 240 OPS 2023: tulkkaus ja kommunikaatio-ohjauksen tutkinto-ohjelma. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 17.2.2025 osoitteesta <https://opetussuunnitelmat.humak.fi/68179/27680/233>
- Humanistinen ammattikorkeakoulu. (n.d.-e). Alumnit työelämäkumppaneinamme. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 15.4.2025. <https://www.humak.fi/info/alumnit/>
- Huusko, M., Levä, K., Mahlamäki-Kultanen, S., Pantermöller, M., Petterson, E., Pyykkö, R., Saarinen, S., & Tolonen, M. (2020). Humanistisen alan korkeakoulutuksen arviointi. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Karvin julkaisut 1. <https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/humanistisen-alan-korkeakoulutuksen-arviointi>
- Hofmann, J. (2018). Blended Learning. What Works in Talent Development Series. Haettu 27.3.2025 osoitteesta <https://oi.b5z.net/i/u/1011916/f/blended-learning-hofmann-en-33303.pdf>
- Kajula, O., Rantala, A., & Ruotsalainen, H. (2025). Laadullinen tutkimus ammattikorkeakoulujen opinnäytetyössä. *Opinnäytetyön menestystarina, Opinnäytetyöopas sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoille ja ohjaajille*, 1, 50–56.
- Kilpelä, A. (2013.) *Elintarvikealan tulevaisuuden osaamistarpeet*. Pro Gradu, [Helsingin yliopisto] Helda. <http://hdl.handle.net/10138/39561>
- Kivinen, T., Kultanen, L., Liikala, S., & Peltonen, A. (2023). *Tulkiopiskelijoiden kokemuksia etäopetuksesta, Selvitys Turun-kampuksen viittomakielen ja puhevammaisten tulkiopiskelijoiden kokemuksista* [Amk-opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304246087>
- Kolehmainen, A., Mäenpää, K., Peltola, S., & Ylönen, H. (2017). Ohjausprosessit ja ohjaustoimijat verkko-ohjauksessa. *Verkko-ohjaaja, opas ohjaukseen sekä tieto- ja neuvontatyöhön verkossa*, 38, 16–41.
- Konttinen, L. (2012). *Työelämäyhteistyön merkitys opiskelun aikana - Quicker Steps hanke* [Amk-opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2012052810217>
- Laine, K., Joutsia, K., & Yiannakou, V. (2022). Kommunikaatio-ohjaus: Mitä? Miksi? Miten? *Kun puhe tuottaa vaikeuksia- Tulkkausalan ammattilaiset ja asiakaslähtöiset apuvälineet puhevammaisen henkilön tukena*, 150, 71–88.
- Lehtinen, S., Tiitinen, H., & Viljanen, M. (2023). *Harjoittelut puhevammaisten tulkkien koulutuksessa, Selvitys tulkkien kokemasta kuormituksesta ja näkemyksiä harjoittelujen*

- kehittämiseksi* [Amk-opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304246169>
- Lintunen, A-M., Naumanen, N., & Stam, M. (2023). Monimuoto-opinnoissa yhdistyvät erilaiset opetusmuodot ja elämäntilanteiden huomioiminen. Humak. Haettu 28.10.2024 osoitteesta <https://www.humak.fi/uutiset/monimuoto-opinnoissa/>
- Loikkanen, O. (17.9.2024). Monimuotoisuutta opetukseen. Laurea journal. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024091773425>
- Lumme, R., & Puhakka, H. (17.5.2021). Verkko-oppimisen vakiintuminen uudeksi normaaliksi terveysalan ammattikorkeakoulutuksessa. *Hiiltä ja timanttia*. <https://blogit.metropoli.fi/hiilta-ja-timanttia/2021/05/17/verkko-oppimisen-vakiintuminen-uudeksi-normaaliksi-terveysalan-ammattikorkeakoulutuksessa/>
- Luostarinen, A., & Peltomaa, I-M. (2016). *Reseptit OPSin käyttöön: Opettajan opas työssä onnistumiseen*. PS-kustannus.
- Luttinen, H. (2021). Uudet AMK -tutkintojen opetussuunnitelmat suunnitteilla. *Väläyksiä Humakista V*, 132, 12–13.
- Mankki, V., Rähä, P., & Samppala, K. (2019). Kirjallisen palautteen merkitys yliopisto-opiskelijalle. *Yliopistopedagogiikka*. <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2019/08/12/kirjallisen-palautteen-merkitys/>
- Mutanen, A. (2023). *Humakin opiskelijat ei oo automaatteja, valmennuspedagogiikan kehittäminen Humakin uuden AMK-opetussuunnitelman toteutuksessa* [Ylempi Amk-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023121136053>
- Nevalainen, R. (2006). *Minustako monimuoto-opettaja?* [Kehittämishankeraportti, Jyväskylän ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:jamk-262>
- Nummila, H. (2022). *Kokemuksia verkko-opetuksesta ammattikoulussa* [Amk-opinnäytetyö, Satakunnan ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202205108163>
- Nyyssölä, K. (2022). Koulutus tulevaisuudessa: Ennakointinäkökulmia koulunkäyntiin, kehittämiseen ja osaamiseen. *Raportit ja selvitykset*, 2022:1.
- Opetushallitus. (n.d.-a). Tulkki (AMK), tulkkaus ja kommunikaatio-ohjaus, monimuotototeutus. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 5.2.2025 osoitteesta <https://opintopolku.fi/konfo/fi/toteutus/1opet.2.246.562.17.00000000000000002496>
- Opetushallitus. (n.d.-b). Tulkki (AMK), Viittomakielen ja puhevammaisten tulkkaus, monimuotototeutus. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Haettu 5.2.2025 osoitteesta <https://opintopolku.fi/konfo/fi/toteutus/1.2.246.562.17.00000000000000005776>
- Opetushallitus. (n.d.-c). Itsesäätöinen oppiminen. Haettu 4.2.2025 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/itsesaatoinen-oppiminen>
- Opetushallitus. (2019). Osaaminen 2035. *Opetushallituksen julkaisuja*, 3, 28–34.

- Opetushallitus. (2021). Etäopetuksen tilannekuva koronapandemiassa vuonna 2020. *Opetushallituksen julkaisuja*, 4.
- Opiskelijanopas. (2024-a). Opiskelijakyselyt. Humak. Haettu 7.2.2025 osoitteesta https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=2038
- Opiskelijaopas. (2024-b). Aloituskysely. Humak. Haettu 7.2.2025 osoitteesta https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=3847
- Opiskelijaopas. (2024-c). Välikysely. Humak. Haettu 7.2.2025 osoitteesta https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=4168
- Opiskelijaopas. (2024-d). AVOP-kysely. Humak. Haettu 7.2.2025 osoitteesta https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=4172
- Paavonperä, R., & Holm, S. (2022). Puhevammaisten tulkin toimijuus ja eettinen päätöksenteko. *Kun puhe tuottaa vaikeuksia- Tulkkausalan ammattilaiset ja asiakaslähtöiset apuvälineet puhevammaisen henkilön tukena*, 150, 31–47.
- Roisko, E., Vesala, Hannu T., & Ylitalo, J. (2018). Myönnetty, ei käytetty: Selvitys puhevammaisten tulkkauspalvelun haasteista ja mahdollisuuksista vuosina 2011–2014. *Työpapereita*, 143.
- Simonen, P. (2023). *Riverian työelämäyhteistyö opiskelijan näkökulmasta*. [Amk-opinnäytetyö, Karelia-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023112932616>
- Surveymonkey. (n.d.). Mikä on Likert-asteikko? Haettu 10.4.2025 osoitteesta <https://fi.surveymonkey.com/mp/likert-scale/>
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. (2025). Valmennus. Haettu 16.4.2025 osoitteesta <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/valmennus#Viittomakieli>
- Tietoarkisto. (n.d.). Kyselylomakkeen laatiminen. Haettu 21.2.2025 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/kyselylomake/laatiminen/>
- Vammaispalvelulaki 675/2023*
- Valkonen, H. (2026). *Sosiaalinen luototus Kvalitatiivinen haastattelututkimus sosiaalisen luototuksen käytöstä Keski-Uudellamaalla*. [Amk-opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016112918197>
- Vilka, H. (2007). Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Tampereen yliopisto, 13&67. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0099-9>
- Vehkalahti, K. (2019). Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsingin yliopisto. <http://hdl.handle.net/10138/305021>
- Webropol. (2025). Muuta tieto ymmärrykseksi, Webropol kysely ja raportointi – kyselyn avulla. Webropol. Haettu 18.2.2025 osoitteesta <https://webropol.fi/kyselyt-ja-raportointi/>

LIITTEET

LIITE 1. Kysely puhevammaisten tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjausalan monimuoto-opinnoista

LIITE 2. Saatekirje

LIITE 3. Muistutusviesti

LIITE 4. Uusi ilmoitus kyselystä

LIITE 1. Kysely puhevammaisten tulkkauksen ja kommunikaatio-ohjausalan monimuoto-opinnoista

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Vastaamalla kyselyyn, annat luvan käyttää vastauksiasi tutkimuksessamme.

Taustakysymys

1. Minkä vuoden opiskelija olet? Valitse yksi. *

- 1. vuoden opiskelija
- 2. vuoden opiskelija
- 3. vuoden opiskelija
- 4. vuoden opiskelija

Ahotoit ja/tai teet useamman vuoden opintoja yhtäaikaan

Kokemukset monimuoto-opiskelusta

2. Kuinka tyytyväinen olet ollut monimuotototeutukseen puhevammaisten tulkki

ja kommunikaatio-ohjausopinnoissa? Valitse yksi. *

Erittäin tyytyväinen

Melko tyytyväinen

Kohtalaisen tyytyväinen

Tyytymätön

Erittäin tyytymätön

3. Koetko monimuoto-opiskelun sopivaksi tavaksi opiskella puhevammaisten

tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi? Valitse yksi ja perustele. *

Erittäin sopiva

Melko sopiva

Osittain sopiva

Ei lainkaan

Muu, mikä?

4. Kuinka hyvin monimuoto-opiskelu on vastannut odotuksiasi? Valitse yksi ja perustele. *

Erittäin hyvin

Melko hyvin

Kohtalaisesti

Heikosti

Ei lainkaan

5. Miten arvioisit teoriaopintojen hyödyllisyyttä eri oppimisympäristöissä? Valitse yksi. *

Teoriaopetus lähipäivillä on selkeästi hyödyllisempää kuin webinaareissa

Teoriaopetus webinaareissa on selkeästi hyödyllisempää kuin lähipäivillä

Lähipäivät ja webinaarit täydentävät toisiaan hyvin

Teoriaopetus ei ole ollut riittävää kummassakaan muodossa

Muu, mikä?

6. Mikä on mielestäsi monimuoto-opiskelun suurin etu? *

Avoin kysymys

7. Mikä on mielestäsi monimuoto-opiskelun suurin haaste? *

Avoin kysymys

Verkko-opinnot

8. Miten arvioisit aikaan sidottujen webinaarien roolia omassa oppimisessäsi?

Valitse yksi ja perustele vastauksesi. *

Erittäin hyödyllisiä

Hyödyllisiä

Ne eivät ole olleet kovin hyödyllisiä

Ei lainkaan hyödyllisiä

9. Mitä mieltä olet verkko-opintojen toteutuksesta? *

Avoin kysymys

10. Miten verkko-opintoja voisi mielestäsi kehittää? *

Avoin kysymys

Lähiopetuspäivät ja niiden merkitys

11. Kuinka tärkeinä pidät lähiopetuspäiviä käytännön taitojen oppimisen

kannalta? Valitse yksi. *

Erittäin tärkeinä

Melko tärkeinä

Vähemmän tärkeinä

En pidä niitä tärkeinä

12. Oletko kokenut lähiopetuspäivien määrän riittäväksi käytännön taitojen

oppimisen kannalta? Valitse yksi. *

Kyllä, määrä on riittävä

Kyllä, mutta lisäpäivät voisi olla hyödyllisiä

Ei, tarvitsisin selvästi enemmän lähipäiviä

Muu, mikä?

13. Kuinka hyvin lähiopetuspäivien sisältö on tukenut käytännön taitojen

oppimista (esim. tulkkausharjoitukset, viittomakielen harjoittelu, kommunikoinnin

apuvälineiden käytönharjoittelu)? Valitse yksi. *

Erittäin hyvin

Melko hyvin

Kohtalaisesti

Heikosti

Ei lainkaan

14. Millä tavoin lähiovetuspäiviä voisi mielestäsi kehittää? *

Avoin kysymys

Haasteet ja kehitysehdotukset monimuoto-opetuksessa

15. Koetko, että itsenäinen opiskelu verkko-opintojen yhteydessä on ollut riittävän ohjattua? Valitse yksi. *

Kyllä, riittävän ohjattua

Kyllä, mutta lisätuki olisi hyödyllistä

Ei, tarvitsen enemmän ohjausta

Muu, mikä?

16. Millaisia haasteita olet kokenut monimuoto-opiskelussa puhevammaisten tulkiksi ja kommunikaatio-ohjaajaksi? Perustele *

Avoin kysymys

17. Mitä opintoja koulutuksessa on/oli mielestäsi liian vähän? Perustele. *

Avoin kysymys

18. Mitä opintoja koulutuksessa on/oli mielestäsi liikaa? Perustele. *

Avoin kysymys

19. Miten monimuoto-opetusta voisi mielestäsi kehittää, jotta se vastaisi

paremmin opiskelijoiden tarpeisiin? *

Avoin kysymys

20. Onko jotain muuta, jonka haluaisit tuoda esille monimuotototeutuksesta puhevammaisten tulkin ja kommunikaatio-ohjaajan opinnoissa? *

Avoin kysymys

Arviointi

21. Mitkä seuraavista arviointitavoista koet itsellesi hyödyllisimmiksi? Laita järjestykseen. 1 hyödyllisin - 6 hyödyttömin. *

Vertaisarviointi 1–6

Hyväksytty/Hylätty-arviointi 1–6

Kirjallinen palaute/arviointi 1–6

Suullinen palaute opettajalta 1–6

Numeerinen arviointi 1–6

Itsearviointi 1–6

22. Miten arviointimenetelmiä voisi mielestäsi kehittää, jotta ne tukisivat paremmin oppimistasi? *

Avoin kysymys

Harjoittelu

23. Miten arvioisit yhteistyön työelämän kanssa? (Esim. Iloisen mielen kuppila, ulkopuoliset vierailijat jne.) *

Avoin kysymys

24. Onko yhteistyö työelämän kanssa tuonut sinulle käytännön kokemusta ja työelämätaitoja? Perustele. *

Avoim kysymys

25. Miten arvioit tulkkauksen harjoittelupaikan saantia? Valitse yksi. *

Erittäin helppoa

Melko helppoa

Melko haastavaa

Erittäin haastavaa

26. Miten arvioisit kommunikaatio-ohjauksen harjoittelupaikan saantia? Valitse yksi. *

Erittäin helppoa

Melko helppoa

Melko haastavaa

Erittäin haastavaa

27. Mistä ajattelet harjoittelupaikan saannin haastavuuden johtuvan? *

Avoim kysymys

28. Onko koulu tarjonnut riittävästi tukea harjoittelupaikan hankintaan? *

Kyllä, perustele.

Ei, perustele.

29. Miten koet, että opetus on valmistanut sinua harjoitteluun? Valitse yksi. *

Erittäin hyvin

Melko hyvin

Huonosti

Ei lainkaan

30. Perustele edellinen vastauksesi.

Avoin kysymys

Liite 2 Saatekirje

Hei opiskelija!

Olemme Humanistisessa ammattikorkeakoulussa opiskelevia Tulkki AMK -opiskelijoita, ja teemme opinnäytetyötä, joka käsittelee puhevalmiiden tulkkaamisen ja kommunikatio-ohjausalan koulutuksen monimuoto-opetusta.

Tavoitteenamme on selvittää opiskelijoiden kokemuksia koulutuksesta. Vastauksesi on meille arvokas, ja vastausten perusteella voimme tehdä kehitysehdotuksen, joka auttaa kehittämään koulutusta entistä paremmin opiskelijoiden tarpeita vastaavaksi.

Kysely on täysin anonyymi, eikä yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa. Kaikkia vastauksia käsitellään luottamuksellisesti ja niitä käytetään ainoastaan tämän tutkimuksen yhteydessä. Kyselyyn vastaamalla annat suostumuksesi siihen, että voimme hyödyntää vastauksiasi opinnäytetyössämme.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin **15–20 minuuttia**. Vastaaminen on täysin vapaaehtoista, ja voit halutessasi keskeyttää kyselyn milloin tahansa. Kysely sulkeutuu 2.3.2025 klo 23.59.

Kiitos ajastasi ja arvokkaasta panoksestasi tutkimukseemme!

Ystävällisin terveisin,
Meri Parhiala & Kaisu Turma
Tulkki AMK
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Sähköposti: meri.parhiala@humak.fi, kaisu.turma@humak.fi

LINKKI KYSELYYN: <https://link.webropol.com/s/kyselytulkkiopiskelijoille>

Liite 3 Muistutusviesti

Hei! 🙌

Muistathan vastata opinnäytetyömme kyselyyn! 🇺🇦

Kyselyssä kartoitamme **puhevalmiiden tulkkaamisen ja kommunikatio-ohjaajan koulutuksen opiskelijoiden kokemuksia monimuoto-opiskelusta**.

Vastauksesi on meille todella tärkeä, ja se auttaa kehittämään koulutusta entistä paremmin opiskelijoiden tarpeita vastaavaksi.

💡 **Kysely on anonymi**, ja sen täyttämiseen menee **15-20 minuuttia**.

Vastaathan viimeistään [2.3.]! ✅

Kiitos jo etukäteen avustasi! 💙

<https://link.webropol.com/s/kyselytulkkiopiskelijoille>

Lisätietoja löydät Tulkki KUO -kanavalta ja oman ryhmäsi kanavalta!

Mikäli olet jo itse vastannut, niin mainostathan tätä myös luokkalaisillesi 😊

Liite 4 Uusi ilmoitus kyselystä

Hei! 🙌

Olemme päättäneet **jatkaa kyselyaikaa 9.3. asti!**

Tällä hetkellä vastausprosentti on kovin alhainen. Jos et ole vielä ehtinyt vastata, nyt on hyvä hetki osallistua ja vinkata myös luokkalaisille.

Toivomme lisää vastauksia kattavan tutkimusaineiston takaamiseksi!

💡 **Kysely on anonymi**, ja sinulta sen täyttämiseen menee n.**15-20** minuuttia. Jokainen vastaus on tärkeä ja auttaa kehittämään koulutusta opiskelijalähtöisemmäksi.

Uusi vastausaika päättyy 9.3. ✅

Kiitos vastauksestasi! 💙 <https://link.webropol.com/s/kyselytulkkiopiskelijoille>

